



# TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 29 (3200) 2011 JULY • LIEPA 19 LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

## Koks jis buvo?

Netekčių daugėja, nekrologų prirašyta, į mirusius žvelgiama daugiau romėniškai – apie mirusius arba gerai, arba nieko. Net rodos, kad jeigu nori būti geras, pirmiausia turi numirti.

**T**AČIAU po šermenų laikui bėgant, dažniausiai nebeiškenčiame pradėti skaičiuoti velionies klaidas, išdėstyti nuomones, tarsi iš visų pusių gerai apžiūrėti, ką gi iš tikrųjų palaidojom? O įsismaginus netgi nustatinėti, į kurią amžinybės vietą velionis ar velionė tinkami. Visa tai nesunku padaryti, juo labiau, kad daugeliui tokios apšnekos būna gana įdomios įvairių temų pokalbiams. O miręs nebegali nei pasiaiškinti, nei skelbiamų apie jį žinių patvirtinti ar paneigti. Kebliausia būklė susidaro, kai reikia vienaip ar kitaip pasisakyti apie kokį amžinybės iškeliausį žymūną. Čia jau žinių rinkėjams darbymetė. Žymūnai – tai istoriniai asmenys, ne eiliniai piliečiai. Garsiųjų velionių biografijos, jų nuveikti darbai tampa tarsi kažkokia visų nuosavybe. Todėl apie ką sakant reikia ir išsamumo, ir tiesos. O labiausiai sunkiai įveikiamo bešališkumo, jeigu jie po mirties turi žengti į rimtų knygų puslapius, filmų juostas, mokyklų vadovėlius. O tai skelbėjams uždavinys nelengvas, nes tai tarsi bejausmis pelų atskyrimas nuo grūdų susivaldant, kad neprasikištų gundantys asmeniškumai. Rimtai aptariant velionį kaip tokį, vis dėlto svarbiausias dėmesys turėtų krypti į jo visapusišką palikimą, įskaitant ideologinį, moralinį, apskritai – dvasinį, į tas visas gerąsias savybes, kurios žmogų daro žmogišką pilnavertę prasmę. Pavyzdys – buvęs vienoks ar kitoks – nulemia to palikimo vertę, kuriai aptarti nereikia pomirtinių žodžių, tų gerųjų, arba nieko.

**M**ES, lietuviai, savo tautos vadų ir valstybės vadovų pomirtiniuose vertinimuose, bent šiuo metu, atrodo, esame kiek susimaišę. Vytautas Didysis, Žalgirio mūšio karvedys, išplėtęs Lietuvos teritoriją, žymiausias ir gambiausias kunigaikštis tarp kitų buvusių valdovų iki šios kartos lietuvių atėjo su garbės aureole, ir turbūt niekam nekilo abejonė, kad tasai žymūnas galėtų būti kitoks. O vis dėlto šiandien jau atsiranda kitaip į tą garsųjį valdovą žiūrinčių. Kai kurie praeities tyrinėtojai ieško tą valdovą menkinančių žymių. Taigi ir istorikams laisvė pažvelgti į tas antrąsias medalio puses ir jas labiau rodyti diskusijose. Ne taip seniai buvę prasarimų (tiesa, dar nedrąšių), kad ir kai kurie Lietuvos okupantų statytiniai galėtų būti savo nuveiktais darbais lyginami su kunigaikščiais... Žinoma, galima nueiti, nudardėti su įvairiaisiais originaliais išpuoliais ir vertinimais. Tai rodo, kad tiesai sakyti reikia ir atitinkamų žmonių, ir laiko perspektyvos. O labiausiai aptarimams padėtų nuostata – ne kuriai grupei ar partijai žmogus priklausė, bet ką jis gero tautai ar valstybei padarė. Kas įstengia žvelgti į vertinamąjį ne pro partinį šydą, tuo galima labiau patikėti, nes tiesa jokiai partijai nepriklauso. Nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo po Pirmojo didžiojo karo iki dabar tauta buvo vadovaujama įvairių vadovų, žmonės išgyveno gana sudėtingus auklėjimus, perauklėjimus, grasinimus, gundymus, prisitaikymus, pasipriešinimus. Kai iš mokyklų vadovėlių buvo liepta išplėsti kai kuriuos puslapius, kai klasėse mokytojai privalėjo skelbti, kad Dievas miręs – kaip jaunimui galėjo atrodyti tie, kurie dar neseniai skelbė visai ką kita? Sumaištis tęsiasi. Tačiau laikas daro savo – jis atrenka, kas kuo buvęs, ką atlikęs, kokį pavyzdį palikęs tautai, jos visokeriopai gerovei, kokia jo buvusios veiklos įtaka tapo išliekama vertybe. Taigi tegu apie mirusius garsiau kalba jų darbai negu smalsūs vertintojai. **ČS**

## Šiame numeryje

Šeima – visuomenės dalis – 2 psl.

Didvyriai – 4 psl.

Lietuvės tragedija Rytprūsiuose – 5 psl.

Užmirštamų vertybių gynėjas – 8,9 psl.

Lietuvos dailininko netektis – 9 psl.

“Misija Sibiras ‘11” – 13 psl.

Kovotoja už laisvę ir tiesą – 14 psl.



Baigmės rungtynėse su serbais mūsų jaunieji krepšininkai, pelnytai laimėję pasaulio čempionatą Rygoje š.m. liepos 10 d. Ntr. iš Bernardinų tinklalapio (Romans Kokšarovs, BFL)

## Apginkime savo valstybę

Iš Gintaro Songailos kalbos Lietuvos Sąjūdžio XIII suvažiavime

Lietuvybės pažeminimas, lietuviškosios kultūros niekinimas – tai ne tik lietuviškojo tautinio orumo, bet ir pačios valstybės, ją vienijančio pagrindinio prado griovimas. Kai sakoma ar mėginama įteigti, kad Lietuva jau nebe lietuvių valstybė, vien tuo pagrindu, kad ją lygiomis teisėmis kuria ir tie piliečiai, kurie savęs nelaiko lietuviams, manau, daroma didžiulė žala pačiai valstybei. Lietuva – tai vienintelė vieta, kur būtent lietuvių tauta gali kurti savo kultūrą, lietuviškąjį pasaulį, bendruomenę, įprasminančią savo būtį per lietuvišką žodį, papročius, doros supratimą, atpažįstančia ir atkuriančia save per kartas, kylančią į ateitį iš savo istorijos gelmių.

Mėginimai naikinti lietuviškąjį orumą šiandien labai akivaizdūs, nuo netiesioginės paniekos ir pagiežos dabar jau pereita prie tiesioginių išpuolių prieš visą moderniąją lietuvių kultūrą, sukeliant išpuolį, kad lietuviškumas ir visa tautinės valstybės tradicija – tai laikinas, praeinantis, jau pasenęs dalykas, neturintis tvirtų, patikimų, visuotinai išpažįtamų pamatų, nes juos smerkia esą pats tautos žiedas, vadinamieji intelektualai. Kuriamas išpuolis, kad lietuviškumas ir jį palaikančios valsty-

bės konstitucinės nuostatos, kažkaip varžo liberalios dvasios polėkius, o bet koks reikalavimas laikytis įstatymų, tai jau kažin koks asmens laisvę ir kūrybą varžantis teroras.

Labiausiai stebėtiną lygį pasiekė daugelis, pabrėžiu – jau daugelis Lietuvos istorikų, kurie nė kiek nebeprisitarauja pseudomoksliniams rašiniams, kad J. Basanavičius, V. Kudirkas ir J. Jablonskis Lietuvą nuvedė klaidingais keliais, kad esą reikia grįžti prie vėlyvosios LDK tradicijų, pritaria Lenkijos *kresų* organizacijų teiginiui, kad ir Vasario 16-oji, ir visa prieškarinė Lietuvos valstybės politika buvo klaida, kad J. Pilsudskis neokupavo Vilniaus, kad būtent mes sukėlėme Antrąjį pasaulinį karą ir t.t. Viešojoje erdvėje vyksta žūtbūtinės kovos dėl to, ar vienos tautinės mažumos, o tiksliau, vienos politinės partijos jausmų neįžeidžia Švietimo įstatymas, reikalaujantis Lietuvos geografijos ir istorijos bei pilietinių pagrindų mokytis valstybine kalba, nors taip ugdoma ir lietuvių tautinė mažuma, šiuo atžvilgiu didžiausią autoritetą turinčioje, savo valstybinę kalbą gerai prižiūrinčioje kaimyninėje valstybėje.

Nukelta į 4-tą psl.

# TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada  
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

### Metinė prenumerata:

\$80 – reguliari (paprastu paštu) • \$130 – reg. (1 klasės paštu)  
\$100 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$150 – rėmėjo (1 klasės paštu)  
Oro paštu į užjūrius – \$180, paprastu paštu – \$100 (Kan. dol.)  
JAV: \$100 – reguliari, \$120 – rėmėjo • \$160 – 1 klasės paštu  
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY  
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.  
Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$80, reg. (Lettermail) – \$130; patron (Publ. Mail) – \$100, patron (Lettermail) – \$150.  
Overseas – Airmail – \$180, Surface Mail – \$100 (in CDN funds). USA – reg. \$100, patron – \$120, Airmail – \$160. US subscriptions are payable in US funds.  
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.



## RELIGINIAME GYVENIME

**Rusijos Ortodoksų Bažnyčia**, susirūpinusi plačiai išplitusia "kristianofobija", nusprendė pastoviai skelbti informaciją apie krikščionių patiriamą smurtą ir persekiojimus pasaulyje, pranešė agentūra Interfax birželio 20 d. Pasaulio rusų taryba taps viešu forumu, kuriam vadovaus Maskvos ir visos Rusijos patriarchas Kirilas. Gynimo programoje numatoma stebėti ir skelbti informaciją apie nusikaltimus prieš krikščionis: nužudymus, grasinimus, prievartavimus, žudynes bei egzekucijas. Didžiausią susirūpinimą kelia padėtis Artimuosiuose Rytuose, teigė metropolitas Hilarionas, Išorinių bažnytinių ryšių departamento vadovas agentūrai Interfax.

**Pasaulio jaunimo dienas** liepos pradžioje buvo jau užsiregistravę 440,000 dalyvių, iš kurių 75% visai savaitei ir 25% tik savaitgaliui. 285,499 piligrimai atvyks iš Europos, 88,289 iš Amerikos, 20,530 iš Azijos, 9,510 iš Afrikos, 1,306 iš Okeanijos. Laukiama 745 vyskupų, 13,455 kunigų ir 4,585 seminaristų. PJD dalyviams padės 24,000 savanorių iš viso pasaulio. Kultūrinė PJD programa sieks piligrimams parodyti Dievą per grožį. Vienas iš žymiausių pasaulyje Prado muziejus pasiūlys jaunimui susipažinti su religiniais Rubenso, El Greco, Velasquez, Zurbarin ir kitų autorių darbais. Rugsėjo 17 d. Kino punkte piligrimai galės pamatyti žmonių įsišaknijusių Kristuje istorijas. Vyks filmų peržiūros, susitikimai bei diskusijos, o taip pat garso takelių koncertas, kurį lydės Benedikto XVI tekstų skaitiniai.

**Pop. Benediktas XVI** vyks į Madridą rugsėjo 18 d., ir 19.30 val. susitiks su

jaunimu Plaza de Cibeles aikštėje. Rugsėjo 19 d. ryte numatytas susitikimas su jaunais vienuoliais ir jaunais universitetų dėstytojais El Escorialio rūmuose. Tą dieną taip pat įvyks tradiciniai jaunimo atstovų pietūs su Šv. Tėvu. Vakare jaunimas su popiežiumi dalyvaus Kryžiaus kelyje. Šeštadienį rytą Šv. Tėvas apsilankys Susitakymo centre, tada aukos Mišias Madrido katedroje seminaristams, o 20.30 val. Cuatro Vientos oro uoste įvyks maldos vigilija su jaunaisiais piligrimais. Sekmadienį, rugsėjo 21, 10.00 val. iškilmingos Mišios uždarys PJD.

**Šv. Sosto organizacinių** ir ekonominių reikalų kardinolų tarybos kasmetinis posėdis įvyko Vatikane birželio 30 – liepos 1 d.d. Jame patvirtintos Šv. Sosto ir Vatikanos miesto valstybės 2010 m. finansinės ataskaitos. Šv. Sostas ir Vatikanos miesto valstybė turi savarankiškus biudžetus. Atskirai taip pat skaičiuojamos lėšos, skirtos Šv. Tėvui, kuriomis jis disponuoja nepriklausomai nuo patvirtintų sąmatų ir skiria iš anksto nenumatytiems reikalams – šelpia stokojančias krikščionių bendruomenes, paremia stichinių nelaimių aukas. Šv. Sosto 2010 m. ataskaita rodo, jog pajamų gauta 245,195,561 eurų, išleista 235,347,437. Šv. Sosto biudžetas finansuoja centrinių Bažnyčios institucijų veiklą. Šioje sistemoje pernai dirbo 2806 asmenys – dvasininkai ir pasauliečiai. Metais anksčiau Šv. Sosto darbuotojų buvo mažiau – 2762. Teigiamu balansu 2010 m. užbaigė ir Vatikanos miesto valstybė, kurios biudžeto lėšomis išlaikomas ir konservuojamas tarp mažosios valstybės sienų esantis nekilnojamas turtas ir meno vertybės, finansuojamos įvairios pagalbinės institucijos.

## Šeima – visuomenės dalis

Kun. doc. dr. KĘSTUTIS RALYS

Labai sparčios permainos visose visuomeninio gyvenimo srityse, ypač technologijų srityje, prasidėjusios XX š. pabaigoje, reiškiasi ir spartaus bei didžiulių mastų demografiniais pokyčiais. Iš esmės keičiasi visų demografinių procesų – gimstamumo, santuokų, mirtingumo, labai didelės migracijos – raida (nutolimas nuo dvasinių vertybių, pop. Benediktas XVI). Šio periodo ryškiausi demografiniai pokyčiai, tyrimo dėka, kurį atliko V. Stankūnienė, A. Jonarytė, A.A. Mitrikas, A. Maslauskaitė, S. Mikolionienė (2003) yra šie: greitai ir dideliu mastu sumažėjo gimstamumas, tačiau daugėja nesantuokinių vaikų; labai sumažėjo santuokų, tačiau gausėja porų, kurios gyvena nesusituokios; mirtingumas padidėjo; pasikeitė migracijos srautų mastai, kryptys, net tipai.

Vykstant visuomenės persitvarkymui, šeima patiria ryškių pokyčių šių dienų gyvenime. Jie akivaizdūs visose gyvenimo srityse, keičiasi šeimos ekonominių darbų pagrindai, veiklos ir saviraiškos galimybės, vidiniai saitai tarp šeimos narių, vertybės ir gyvenimo pirmumai.

Savo knygoje *Rengimo šeimai pagrindai* 2009 m. pažymėjau, kad visi socialiniai, ekonominiai pasikeitimai, suirutė, susijusi su pirmųjų nepriklausomybės metų pertvarka, ėjimas į rinkos ekonomiką,

stabilumo bei saugumo užtikrinimas ir įtvirtinimas šalyje, nedarbas, jo plitimas, gyvenimo nestabilumas – visos šios ir kitos įtampos būsenos atsispindi ir kaupiasi šeimoje. Šeima Lietuvoje keičiasi, prarasdama tradicinei šeimai būdingus ypatumus, atsiranda dvasinis skurdas. Keičiasi šeimos vaidmuo visuomenėje bei individo gyvenimas.

Vykstantis globalizacijos procesas, kurį globalizacijos mokslininkai apibūdina kaip esminį bruožą, yra nuolatiniai pokyčiai, veikiančys ekonominius, socialinius, kultūrinius, politinius visuomenių ir valstybių gyvenimo požiūrius bei aplinką (Giddens A., 2000). Globalizaciją tiriantys mokslininkai jos vystymąsi suskirstė į agrarinę, industrinę, poindustrinę epochas. Po visų laiko skirtų išbandymų šiandien mes turime modernų šeimų modelį, kuriame nepamatysime daugelio išlikusių tradicijų, vertybių.

Šeima šiandien, kaip visuomenės dalis, kaip niekad susilpnėjusi dvasiškai. Dabartinėje visuomenėje šeima nevertinama. Nors Konstitucijoje parašyta, jog šeima yra pagrindinė visuomenės ląstelė, realiame gyvenime propaguojamos šeimai prieštaraujantios nuostatos, kaip absoliutinamos individo teisės, kovojama už seksualinių mažumų teises, kalbama ne apie santuoką, o tik apie lyčių partnerystę ir gyvenimą kartu nesusituokus bei "bandomąjį"

laikotarpį. Vis daugiau žmonių išvyksta laimės ieškoti ar užsidirbti į kitas šalis, palikdami čia savo šeimas, pamiršdami tradicijas ir papročius, meilę tėvams.

*Didžiausia šių dienų šeimos problema, kad šeimos negali būti materialiai pastovios.* Tėvai neturi tinkamų darbų, kai kurie išvis neturi darbo. Turi valstybės finansinį palaiškumą, kurio pragyventi mėnesį nepakanka. Juk bedarbių šeimai reikia išlaikyti ne tik save, du suaugusius žmones, bet ir savo mažamečius ar paauglius, kas būnant bedarbiu tikrai yra labai sunku. Todėl dabar dauguma jaunų šeimų stengiasi kuo vėliau sulaukti šeimos pagausėjimo, vestuvių, nes supranta, kad reikia ne tik vienam kitu rūpintis ir išlaikyti, bet kad reikės ir kūdikį išnešioti, užauginti, suteikti pačias geriausias dvasines sąlygas gyventi ir išsilavinti.

Šeima labai kintantis visuomeninis reiškinys, kurį sąlygoja daugybė veiksnių kaip laikas, politinė visuomeninė santvarka, materialinė ir dvasinė aplinka. Įvairūs pokyčiai atskleidžia šeimos ir visuomenės tvirtumą, pastovumą ir vertybes. Tačiau kokia šeima bebūtų, ji vis tiek yra svarbiausia visuomenės dalis, nes be šeimos nebūtų visuomenės, tautos, be šeimos nebūtų ją mylinčių piliečių ir darnos, valstybės Lietuvos, bei didžiosios bendruomenės – dieviškos tautos, mylinčios savo kraštą, o ypač savo artimą – žmogų.

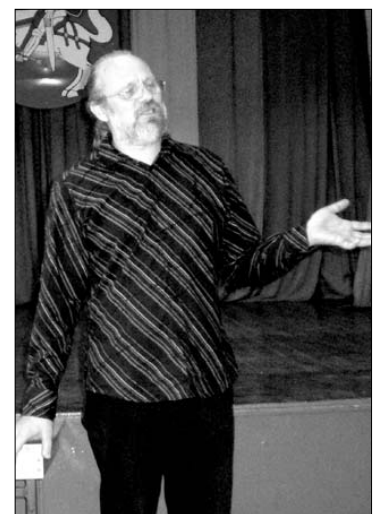
## Birželio sukilimo paminėjimas Alytuje

GINTARAS LUČINSKAS

Birželio 22 d. Alytuje vyko 1941 m. birželio 22-28 d.d. sukilimo 70-mečio paminėjimas. Į Šaulių namų salę atvyko šauliai, tremtiniai, politiniai kaliniai ir jų bičiuliai, miesto bendruomenės nariai. Renginys prasidėjo Tautos himnu. Tylos minute buvo pagerbtas žuvusiųjų sukilėlių ir karo aukų atminimas. Jaunieji šauliai ir tremtiniai išnešė padėti gėlių vainikus ant Alytuje

žuvusių sukilėlių kapų Šv. Angelų Sargų kapinėse ir prie tautos kančių memorialo "Nurimęs varpas" Alytaus miesto sode.

Sveikinimo žodį taręs Alytaus apskrities A. Juozapavičiaus šaulių rinktinės vadas ats. kpt. Skirmantas Valatkevičius pabrėžė, jog prieš 70 metų įvykęs Birželio sukilimas parodė, kad Lietuva nesusitaikė su sovietų primesta valdžia ir tik nacių okupacija



Kalba partizanų vado vaikaitis Gediminas Jėčys

Nukelta į 3-ią psl.



Renginio dalyviai dainuoja patriotines dainas

# Birželio sukilimo paminėjimas Alytuje



Koncertuoja ansamblis "Dzūkijos aidas"

Atkelta iš 2-ro psl.

neleido įtvirtinti atkurtos Nepriklausomos valstybės. Sukilime dalyvavo apie šimtas tūkstančių gyventojų, daugiausiai jaunimo.

Alytaus apskrities literatų klubo "Tėkmė" pirmininkė, poetė Emilija Krušiniene kalbėjo eilėmis. Laisvės kovos prasmę ji perteikė eilėraštyje *Laisvės kovotojams*.

Šaulys, kraštotyrininkas Gintaras Lučinskas, pristatydams savo autorinę knygą *Pogrindinė "Geležinio Vilko" organizacija Alytaus apskrityje (1940–1941)* (2-as leidimas), apžvelgė to laikmečio istorinius įvykius.

Sausio 13-osios Brolijos Alytaus skyriaus narys Alfonsas Vitkauskas teigė, kad 1941 m. Birželio sukilimas – tai Tautos sukilimas, kuris įrodė, kad Lietuvos valstybingumo idėja buvo gyva. Sukilimo poveikis tęsėsi partizaninėse kovose ir rezistencijoje po antrosios sovietų okupacijos ir atvedė iki 1990 m. kovo 11 – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos.

Birželio 22 d. ryte Alytaus pakrastyje pradėti vykdyti žvalgomieji archeologiniai tyrimai, siekiant surasti 1941

m. Birželio sukilimo organizatoriaus Alytuje ir Dainavos apygardos partizanų vado kpt. Domininko Jėčio-Ažuolo palaikus (1947 m. rugpjūčio 14



Poetė Emilija Krušiniene kalba eilėmis

d. MGB-istai 4 partizanų, žuvusių rugpjūčio 11 d. vadavietėje Punios šile, kūnus užkasė netoli Žydų kapinių), kuriuos atliko Lietuvos Valstybinio muziejaus ir Vilniaus universiteto istorikai-archeologai bei Lietuvos gyventojų ir ge-

nocido rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) specialistai. 10 alytiškių šaulių padėjo tyrinėtojams atlikti kasinėjimo darbus. Prie paieškos grupės prisijungė ir įžymiojo partizanų vado vaikaitis, tautodailininkas Gediminas Jėčys. Iš paieškų teritorijos atvykęs į renginį Šaulių namuose, G. Jėčys perdavė tyrinėtojų nuširdžius pasveikinimus ir įteikė šauliams, padėjusiems kasinėjimo darbuose, LGGRTC išleistą vertingą leidinį – atlasus "Pietų Lietuvos partizanų sritis".

Renginio metu skambėjo Alytaus tremtinių ir politinių kalinių choro "Atmintis" (vad. S. Mikalonis) ir Alytaus ansamblio "Dzūkijos aidas" (vad. R. Tamašauskienė) tautinės-patriotinės dainos.

1941 m. Birželio sukilimo 70-mečio iškilmingas paminėjimas parodė, kad žmonių sąmonėje tautos istorinė atmintis vis dar gyva, kad gūdus sovietmetis ir kolaborantai komunistai nenuslopino laisvės troškimo. Tą simbolizavo ir renginio pabaigoje visų dalyvių atlikta lietuvių liaudies daina *Žemė Lietuvos ažuolai žaliuos!* (Straipsnis sutrumpintas. Red.)

(Ntrs. G. Lučinsko)



Choras "Atmintis" meninės programos metu

## SAVAITĖ LIETUVOJE



Prezidentė Dalia Grybauskaitė su Lietuvoje viešėjusia JAV valstybės sekr. Hillary Clinton liepos 1 d.

Ntr. Dž.G. Barysaitės

### "Sodros" pertvarka

Vyriausybė liepos 13 d. pritarė "Sodros" pertvarkai, numatančiai iki 2011 m. pabaigos iš fondo atleisti apie 330-340 žmonių, o pertvarkius "Sodros" struktūrą, kasmet tikimasi sutaupyti po 10.5 mln. litų. "Sodros" vadovo M. Sinkevičiaus teigimu, vietoj 47 dabartinių juridinių skyrių liks tik 10 teritorinių "Sodros" skyrių: bus mažiau direktorių, finansų skyrių vedėjų, mažes administracinis aparatas ir nepagrindines paskirtis vykdančių darbuotojų skaičius.

Likę 37 skyriai veiks kaip iki šiol, tik nebeturės juridinio asmens statuso. "Sodra" tikisi, jog pertvarka leis greičiau reaguoti į pokyčius ir išnaudoti informacijos technologijas. Iš viso numatoma panaikinti 435 darbo vietas – 13% visų organizacijos etatų. Skaičiuojama, kad išieitinėms kompensacijoms ir kitoms reikmės prireiks 3.3 mln. litų. "Sodroje" dirba apie 3,800 darbuotojų, o iki šių metų pabaigos jų turėtų likti apie 3,400. Pareigybių skaičius "Sodros" skyriuose buvo mažinamas jau anksčiau – nuo 2008 m. iki šių metų vasario atsisakyta jų 420.

### Lankėsi JAV pareigūnai

Premjeras Andrius Kubilius Vilniuje birželio 29 d. viešintiems JAV Kongreso nariams pristatė Lietuvos energetinius projektus bei aptarė su jais Gudijos ateities perspektyvas. Premjeras pažymėjo, kad Lietuva atkakliai siekia energetinės nepriklausomybės ir konkurencingos energijos rinkos sukūrimo regione ir sveikina JAV bendrovių susidomėjimą investuoti į Lietuvos energetikos sektorių bei plėtoti aktyvesnį bendradarbiavimą. Jis sveičiams pristatė Lietuvos planus statyti Visagino atominę elektrinę, suskystintų gamtinių dujų terminalą, pranešė apie dujų sektoriaus pertvarkos eigą.

Susitikime pasikeista nuomonėmis dėl Gudijos ekonominių ir politinių ateities perspektyvų, išreikštas nerimas dėl demokratijos ir žmogaus teisių suvaržymų kai-

myninėje šalyje bei patvirtintas Lietuvos pasiryžimas bendradarbiauti euroatlantinės integracijos procesuose ir saugumo srityje. JAV Kongreso delegacija dalyvavo seime surengtame Demokratijų bendrijos parlamentarų forumu.

### Negali pirkti žemės

Seimas birželio 30 d. skubos tvarka priėmė rezoliuciją, kuri neleidžia užsieniečiams dar trejus metus – iki 2014 m. balandžio pabaigos Lietuvoje pirkti žemės. Rezoliucijoje, kuri nėra privalomas teisės aktas, seimas patvirtino, jog pereinamasis laikotarpis yra pratęstas iki minėtos datos, ir iki šio laikotarpio pabaigos sandoriai dėl žemės ūkio paskirties ir miškų ūkio paskirties žemės įsigijimo su užsienio subjektais negali būti sudaromi.

Rezoliucija priimta, reaguojant į šiomis dienomis pasirodžiusius pranešimus, kad nepakeitus konstitucinio įstatymo, su Europos komisija suderėta nuostata dėl pereinamojo laikotarpio pratęsimo realiai negali būti įgyvendinta.

Europos komisija šių metų balandį leido Lietuvai 3 metams pratęsti draudimą užsieniečiams parduoti žemę. Laikotarpis pratęstas, nes panaikinus apribojimus esą kiltų grėsmė, kad galėtų sutrikti žemės rinka. Stodama į ES Lietuva buvo išsidėrėjusi 7 metų pereinamąjį laikotarpį dėl žemės pardavimo užsieniečiams, kuris baigėsi š.m. balandžio 30 d.

### Populiariausios partijos

Liepos 7 d. paskelbti apklausos rezultatai rodo, jog populiariausios Lietuvoje išlieka trys opozicinės partijos – Socialdemokratų, "Tvarkos ir teisingumo" bei Darbo, lenkiančios į penketuką taip pat patenkančius konservatorius ir liberalus. Jei rinkimai į seimą vyktų artimiausią sekmadienį, 14.2% apklaustųjų nurodė socialdemokratų, 10.6% – "Tvarkos ir teisingumo" partiją, 9.8% – Darbo partiją, 8.5% – Tėvynės sąjungą-Lietuvos krikščionis demokratų, 4.9% – Liberalų sąjūdį. Rinkimuose nebalsojusių 28.5% apklaustųjų.

Dr. RŪTA GAJAUSKAITĖ,  
kriminologė

Metiniame prezidentės pranešime nuskambėję žodžiai apie pagarbą didvyriams ir niekdarių bei pasidavėlių pasmerkimą, privertė suklusti visus ir įsigilinti į Lietuvos himno žodžių prasnę: *Lietuva – Tėvyne mūsų, tu Didvyrių žeme, iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia...* O kurgi tie mūsų didvyriai? Nei istorijos vadovėliuose jų pavardžių ir atvaizdų, nei miesto aikštėse jiems paminklų ar bent atmintinų lentų... Iš kur tie šiuolaikiniai sūnūs gali tą stiprybę semti? Per tarpukario dvidešimtmetį kiekvienas Lietuvos miestelis pasipuošė ar tai paminklais, ar tai sau svarbų įvykį įamžintais kryželiais, kopytstulpiais ar medžio drožiniais... Rudi ir raudoni okupantai juos sunaikino, kad lietuviai neturėtų kuo didžiulotis, atsiminti ir į ką lygiuotis.

Po 1990 m. visi puolėsi sunaikinti – atstatinėti, paslėptus – atkasinėti, atnaujinti ir buvusių vieton sugražinti. O, svarbiausia, – mūsų Didvyrių-partizanų palaikus iš visų pusių išmėtytus, surinkti, viešai atgiedoti ir garbingai su varpais šventintoje žemėje palaidoti. Pirmieji šį skaudžiai šventą darbą puolėsi daryti

dzūkai, pastebėję KGB patalpų tylių ardymą... Suprato, kad taip skubama paslėpti nusi Kaltimų pėdsakus. Puolė sąjūdiečiai ir neveltui – šios juodos institucijos rūsiuose, kiemuose ir net labai nepadoriose vietose rado per 45 metus jau pabalusius saviškių kaulelius. Atpažino ir garbingai perlaidojo, paminklinėse lentose visų partizanų vardus aukso raidėmis įrašė... Tai tautos rūpesčiu buvo garbingai perlaidoti didvyriai.

O ką valdžios vyrai padarė, kad įamžintų lietuvių tautos nepriklausomybę gynusių bei okupantų genocidą patyrusių Lietuvos didvyrių vardus? Ar kas nors matė, kur Basanavičiaus paminklą? Šį tautos didžiavirį tik vilkaviškėčiai pagerbė, o Lietuvos sostinėje niekaip negalime nuo Žaliojo tilto nuvaryti okupantų kareivių ir kolonistų... Ar gal kur stovi obeliskas bent jau partizanų vadui Vanagui-Ramanauskui? Jau nekalbant apie atskirų rinktinių vadus ir didvyrius... Kas žino Laisvės kovos sąjūdžio bent jau Tarybos narių slapyvardžių tikrąsias vardus? Kas buvo – Vytautas, Faustas, Kardas, Nak-

tis, Merainis, Užpalis, Vanagas, Žadgaila?

Ar kas matė pagarbų memorialą visiems 20,000 žuvusiųjų partizanų – visą dešimtmetį atkakliai gynusių Lietuvą nuo sovietų? Ar ne jiems turime būti dėkingi tik už 20% rusakalbių Lietuvoje, kai Latvija ir Estija buvo perpus “nukolonizuotos”? Atrodytų, kad didvyrių kaip ir neturime? Nei dar žinomų, o nežinomų, užmirštų ar iš istorijos ištrintų – juo labiau... Ir formuojasi labai juodas įtarimas, kad vis dar atkakliai trinama Lietuvos istorija ir vis prikišamai peršami sovietiniai stabukai?

Šiandien jau švenčiame masinių tremčių pradžią – 1941 metų birželio 14 dieną. O kas girdėjote apie 1941 metų birželio Sukilimą? Apie Sukilimo vadus ir eilinius, išdrįsusius pakelti ginklą prieš šitokią SSSR galybę? Ir ne tik pakelti ginklą, bet ir išvyti okupantą iš Lietuvos! Nežinomos pavardės tų, kurių dėka antrą kartą atgavome laisvę. Tiesa, neilgai. Raudoną okupantą kaipmat pakeitė rudas. Kaip elgėsi Lietuvos Laikinoji vyriausybė? Sukilėlių Lietuvos aktyvistų frontą

(LAF) okupacinė vokiečių valdžia uždarė, turtą konfiskavo, o jo įgaliojinių – ištrėmė į Dachau koncentracijos stovyklą. Bet iš likusių sukilėlių susiformavo naujas – Lietuvos frontas ir ėmė reikštis pagrindę buvusios politinės grupės: susikūrė Laikinosios vyriausybės pakaitalas – Tautos taryba ir Vyriausias Lietuvos komitetas, iš kurio išsirutuliojo Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo komitetas (VLIK'as).

Ar kas girdėjote šių organizacijų aktyvistų pavardes? L. Prapuolenį, A. Tumėną, A. Damušį, Katilių, J. Valiulį, J. Deksnį, K. Brunių, I. Kurklietį, B. Gaidžiūną, B. Bieliuką, J. Vėbrą? Ar kas girdėjote Lietuvos valstybės vyriausybės vadovo I. Ambrazevičiaus-Brazaičio pavardę? O gal žinote jų nuveiktus darbus? Nuslėptajam Sukilimo laikotarpiui išanalizuoti jau pradėtos mokslinės konferencijos turėtų tapti pastoviu Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro darbu, kuriam aktyviai talkintų visa Lietuvos visuomenė, etnografai, kraštotyrininkai ir įvairios įstaigos, vietoj dabar kišamos Lietuvai nereikalingos “multikultūros” programos. Lietuvai, o ir visoms buvusios okupuotoms šalims, yra labai svarbu atgauti savo pilietinę savigarbą, o ne “įsisavinti” jau kitose valstybėse žlugusios ideologijos skeveldras. Antinacinio bei antisovietinio pasipriešinimo nuslėpto

laikotarpio išviešinimas, palyginimas su kitomis Baltijos šalimis, o, svarbiausia, visų spalvų okupantų planų tautų atžvilgiu demaskavimas – turi ypatingą reikšmę tautos savigarbai, savimonei ir saviraiškai atstatyti.

Nuslėpto laikotarpio viešinimui šiandien turime labai parankią priemonę – internetinius tinklalapius, kurie įgalintų per trumpą laiką užpildyti istorijos spragas jaunimo švietimo programose. 17 nevyriausybinių organizacijų yra paskelbusios savo numatytų darbų, skirtų 1941 metų birželio Sukilimo įvykių tyrimui ir įamžinimui, deklaraciją. Joje išdėstyti tikslai ir pasiekimo būdai orientuoti į visuotinę tautos pagalbą tiek renkant faktus, medžiagą, tiek ir surinktą istorinį turtą įteisinant, skelbiant ir įtvirtinant į menines išraiškos formas. Tai ką dar žinome, ką prisimename? Tautos istorija – yra geriausia tautos mokytoja!

Mes, visa Lietuvos visuomenė, turime pakilti, atstatyti, ką okupantai paslėpė ar pradžudė. Turime atgauti savo garbę ir orumą, savo turtą ir gerovę. Ir pradėkime nuo Didvyrių atminties atstatymo, pagerbimo ir įamžinimo. Juo labiau, kad pirmojo asmens šalyje – prezidentės – politinė valia viešai paskelbta. Visi, kas Didvyrių įamžinimui priešinsis – patys išsiryškina ir save priskirs niekdariams ir pasidavėliams. (Straipsnis su trumpintais. Red.)

## Apginkime savo...

Atkelta iš 1-o psl.

Tos valstybės Senato maršalka džiaugiasi geromis žiniomis iš Lietuvos, kad pagaliau iš vienos partijos yra išmestas čia jums kalbantis niekingas veikėjas, kuris nesutiko, kad jo partijos būrelis, dėl valdžios eidamas į kompromisą net su KGB karininkais, nepaisydamas pagrindinių šios partijos nuostatų jos įstatuose ir programoje sudarytų Vilniuje koaliciją su naujosios *jedinstvos* bloku, šmeižiančiu Lietuvą, niekinančiu jos Konstituciją, atsisakančiu vykdyti Lietuvos įstatymus, teismų nutarimus. Bet sugrįžkime prie klausimo, kodėl Lietuvoje iš demokratiškos valstybių labiausiai pasireiškia atžagarumas jos piliečiui, socialinė atskirtis, pragyvenimo lygio disproporcijos, kodėl pirmuajame savižudybių skaičiumi, kodėl nenustojame svaigintis, jau nekalbant apie masinę evakuaciją, o valstybės institucijos tik abejingai dėbso į šiuos procesus ar net sako, kad tai geras dalykas, ir t.t.

Juk visa tai sociologijoje vadinama visuomenės anomija – kai laužomos jos tradicinės vertybės, kai ji praranda doros ir prasmės orientacijas. Šitas abejingumas gyvybiniams tautos poreikiams, ar jis nesutampa su “šaudymu sau į kojas”, kai atkakliai brukamas antikonstitucinis vardų ir pavardžių įstatymas, kai antiįstatymiškai naikinamas Migracijos departamentas, kai mėginama naikinti lietuvių etninės kultūros globą, esą dėl būtinybės jungti dvi skirtingas institucijas, tačiau po to dar išmušant joms kai kuriuos formaliai dar išlikusius dantis? Gal ir nieko baisaus, nes juk jokių lėšų etninės kultūros plėtros programai vis tiek neskirta... Kas tai, jei ne lietuviškasis sadomazochizmas? Greičiau etnosadizmas, sutampantis ir su socialiniu sadizmu, išnyrančiu iš kažkokio šešėlinio pasaulio, kai joku būdu negalima nustatyti minimalaus atlyginimo, kad jis bent pasiektų skurdo lygį. Lietuva ir lietuvių tauta tik ir gyva tuo, jei kas nors už ją, už jos bendrą gerį dar prisiima atsakomybę.

Taiigi, aš pasisakau už visų tikrųjų lietuvių vienybę! Dirbkime lietuvių tautos ateičiai, nes, visų pirma kaip tik jai priklausoma ši valstybė. Nes joje gyvena ir turi laimingai gyventi visi geros valios žmonės, kurie gerbia jos tvarką ir jos lietuviškąją kultūrą. Tiesa, ši valstybė priklauso net ir tiems, kurie jos negerbia, kaip jie negerbia ir patys savęs. Tuomet jie turi laikytis įstatymų reikalavimų ir joks liberalizmas juos taikant nėra priimtinas. Apginkime ir puoselėkime savo valstybę!



Per 20 metų Gintaras Alekna dalyvavo 32 kelionėse po Sibiro tremties vietas, savo fotografijų archyvuose sukauptė per 25,000 nuotraukų, 130 kino filmų apie tautiečių tremties istoriją, žuvusių, mirusių, sugrįžusių gyventi į Lietuvą ir pasilikusių Sibire tremtinių likimus. Serebrovo kapinėse, grįždami namo, Lietuvos tremtiniai paliko savo skaudžios istorijos ženklą – kryžių. Lenos deltoje Tit Ary sala atmena lietuvių, ištrintų į atšiaurią Sibiro žemę, skausmą, vargą, netektis

Ntr. iš G. Alekno archyvo

## Eil. iš rinkinio “Anglim ant beržo tošies”

Vytautas Cinauskas

Iš kur atkeliavai, Rūpintojėli,

Prie šiaurės upių negyvų krantų?

– Ėjau per kalnus, per miškus, per slėnius

Iš Lietuvos, su žmonėmis kartu.

Per stepių pūgą ir per klampią tundrą

Kartu pramynėme kančių kelius,

Aplaištę ašarų sūria lijudra

Palaidotų vaikų kauburėlius...

– Sugrįšime namo, Rūpintojėli,

Gana tau šalti amžinuos snieguos...

– O kaip čia liks vaikelių mano vėlės?

Kas jas padrąsins, kas paguos?

Kas jas suras ir kas suruoš į kelią,

Kada trimitai mirusius pakvies?..

Tokie liesi, silpni mano vaikeliai

Kiekvieną jų ant rankų nešt reikės...

Pabūsiu čia, kol dar visiems taip stinga

Ir šilumos, ir meilės artimiems,

Pabūsiu čia, kol būsiu reikalingas

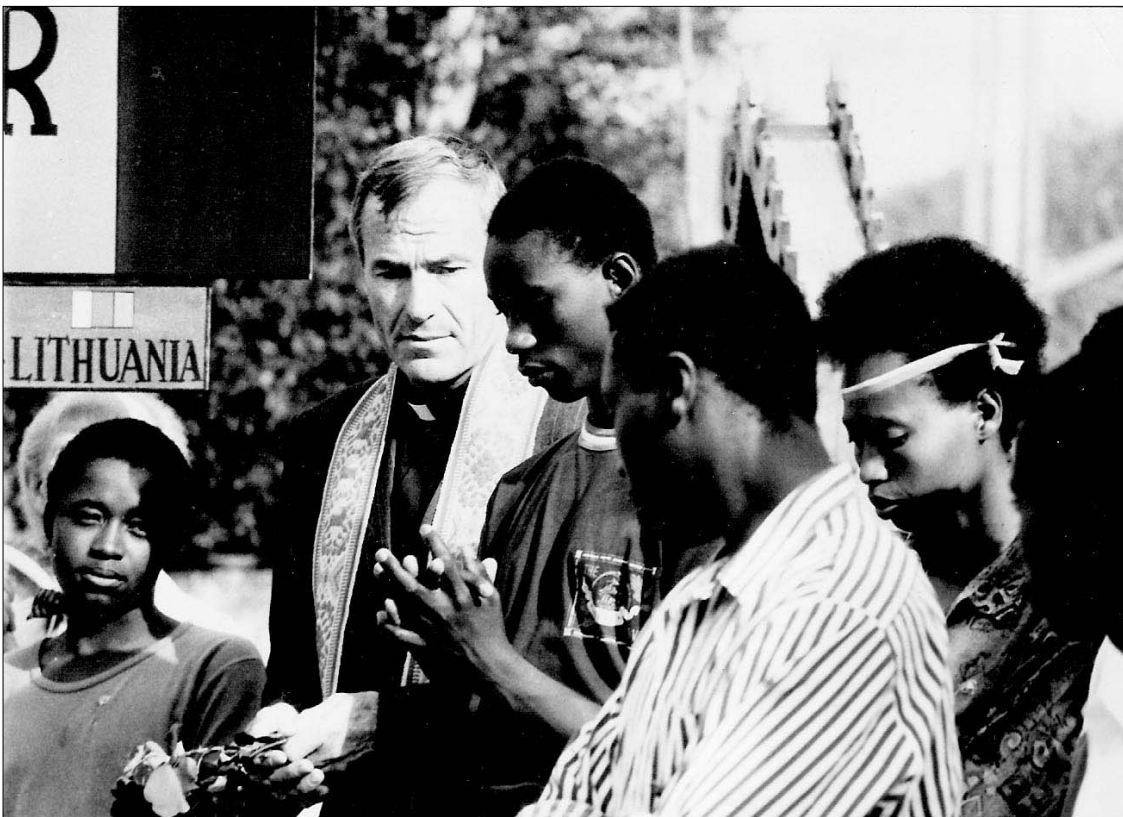
Ne vien tik mirusiems, bet ir gyviems.

Ir dar ilgai stovės rūpintojėliai,

Drožti iš maumedžio, iš kedro, iš pušies

Vieni rymos, kiti rankas iškėlę –

Jie dar ilgai žaizdų sakais lašės.



Iš Klaipėdos kilęs Ruandos misionierius Hermanas Jonas Šulcas su grupele savo auklėtinių prie Vilniaus TV bokšto 1993 m. Ntr. Alf. Laučkos

## Lietuvės tragedija Rytprūsiuose

ANTANINA GARMUTĖ

Antrasis pasaulinis karas ėjo į pabaigą. Baigusi Piliuonos pradžios mokyklą, pirmuosius metus mokiausi A. Panemunės progimnazijoje. Pastoviai gyvenau savo namuose Birutės gatvėje. Mama – taip pat, bet ji dažnai lankėsi ir mūsų pakaunės ūkyje, kur padėjo tėveliui šeiminkauti. Namų valda Panemunėje jau buvo nacionalizuota, tačiau mums, savininkams, buvo paliktas vienas butas. Iš namų okupantai mūsų dar neišvarė, nes dar nebuvo ryšio su partizanais. Broliai Lukšos dar nebuvo atradę kelių į mūsų namus mieste. Tačiau jau kūrėsi pirmieji sribų būriai. Aukštojoje Panemunėje pirmiausia jie įsitaisė Vaidoto gatvės pradžioje – valsčiaus vykdomajame komitete.

Ir tik vėliau persikėlė į dr. Kiaunienės namą – Birutės gatvėje. Pirmuoju smuiku sribine grojo buvęs mūsų samdinys beraštis Juozas Purickas.

Jis į sribus įtraukė ir savo vienintelį sūnų Stasiuką. Buvęs ramus berniukas ilgainiui suaktyvėjo ir kėlė aplinkiniams siaubą, kai plaudavosi prie šulinio kruvinas rankas. Žuvo Stasiukas, kai nugara į duris sėdėjo valsčiaus pirmininko Savicko kėdėje. Jį nušovė partizanai, palaikę pirmininku. Jo motina iš širdgėlos susirgo ir pasimirė. Senasis Purickas dar labiau sužvėrėjo. Nepasibeldęs įpuldavo pas mus, ieškodamas “banditų”.

Mūsų namuose apsigyveno nemažai rusų kariškių, kurių kontingentas nuolat keitėsi. Sargas Juozas Seikauskas, negaudamas iš valdžios jokio atlyginimo, su savo gausia šeimyna išsikraustė. Sargo namelis stovėjo tuščias, prigludęs prie ūkinio pastato. Sargo pareigas dabar ėjo mano mama. Ji tvarkė ne tik aplinką, kiemą, bet ir kai kuriuos butus, kai jie ištuštėdavo.

Tokiomis aplinkybėmis, sąlyginėje ramybėje, vieną popietę pas mus užsuko jauna moteris – kenčiančiu veidu, apsilvilkusi gerai apnešiotais ilgais kailiniais. Moters vardas Stasė. Prieš karą ji buvo dirbusi vaikų aukle ar tarnaitė pas mūsų kaimynus, kurie laiku patraukė į Vakarus. Ji buvo neseniai ištekėjusi, ir jauna šeima ilgokai neapsisprendė trauktis iš Lietuvos ar ne. Matyt, pavėlavo, nes Rytprūsiuose

juos pasivijo pirmieji fronto daliniai. Juos sudarė kareiviai įstrižomis akimis iš Vidurinės Azijos. Žiaurūs ir drastiški. Stasės vyrą nušovė. O ją visas pulkas azijatų tampė su savimi ir prievartavo. Nenušovė vien todėl, kad suprato,

jog ji ne vokietė, kalba visai kita kalba. Išsilaisvinusi Stasė apsigydė žaizdas ir patraukė Lietuvos kryptimi. Atgal į Tėvynę.

Netrukus ėmė ryškėti ją ištikiosios tragedijos pasekmės. Moteris buvo užkrėsta sifiliu. Negana to, ji pasijuto esanti nėščia. Gimė siauraakis tamsiaplaukis berniukas, kuris irgi sirgo sifiliu. Padėtis atrodė beviltiška. Ji negalėjo grįžti į gimtuosius namus su savo nelaimėmis. Atvyko į Kauną ir A. Panemunėje, Gailutės gatvėje pas pažįstamus atokiame name bandė išprašyti išlaikoma, kol naujagimis mirs. Mieste buvo maisto problemų. Žmonės patyrė nepritek-

lius. Todėl jai patarė kreiptis į mano mamą, kuri maisto produktus pasigamindavo kaime, mūsų ūkyje. Mamos ilgai įkalbinėti nereikėjo – ji visada buvo linkusi krikščioniškai gelbėti žmones. Sutiko padėti ir šiai nelaimingajai. Tėvelis, kaip paprastai, buvo griežtas – paburbėjo, bet irgi sutiko pagelbėti.

Stasė apgyvendinome sargo namelyje. Čia buvo visi patogumai: vanduo, tualetas, viryklė, tik malkomis reikėjo kurenti krosnį. Moteris galėjo gyventi visiškai atskirai, higieniškai, neužkrėsdama kitų žmonių. Mažylį ji rūpestingai prižiūrėjo. Kankinamas skausmų, jis be perstojo rėkė.

– Aprūpinsiu jį. Palaidosiu kaip žmogų, o pati į Nemuno glėbį, – kartą liūdnamai prasitarė. Slykščiuosi jau savimi, taip supurvinta ir sutrypta ...

Guostis ir paguosti yra žmogiška. Tačiau mūsų pastangos šiuo atžvilgiu bevaisės. Gestantis kūdikėlis, beje, buvo pakrikštytas. Pagaliau jis užgeso. Stasė atliko savo, kaip tragiškos motinos, pareigą. Atidavė mano mamai namelio raktą ir dingo kaip į vandenį. Niekas niekur jos daugiau nebematė.

Atmintyje kaip griaustinis pasiliko svarbus Rytprūsių – mūsų, lietuvių, sužalotos gentainių žemės prisiminimas.



Antanina Garmutė, Tėviškės žiburių bendradarbė

### KANADOS ĮVYKIAI

## Indėnai pagerbė vadovą

**Ministeris pirmininkas S. Harper** gavo naują titulą iš pietinės Albertos čiabuvių bendruomenės. Blood genties indėnai savo tradicinėse apeigose jam suteikė garbės vado (Honourary Chieftain) titulą, uždėdami ant galvos erelių plunksnų galvos apdangalą, veidą išpiešdami ritualiniais ženklais ir šokdami apeiginį šokį. Tokio išskirtinio pripažinimo Blood indėnų bendruomenėje S. Harper sulaukė, Kanados vardu atsiprašydamas už skriaudas indėnų vaikams internatuose. Anksčiau šis titulus buvo suteiktas Kanados vadovams Lester Pearson, John Diefenbaker, Jean Chretien, popiežiui Jonui Pauliui II, princui Charles ir kt.

**Marius Grinius**, Kanados ambasadorius ir nuolatinis jos atstovas Jungtinių Tautų organizacijoje ir Nusiginklavimo konferencijai, nedalyvauja dabartinėje nusiginklavimo konferencijos sesijoje. Kanados užsienio reikalų ministeris John Baird pabrėžė, kad taip Kanados vyriausybė išreiškia nepritariamą šios konferencijos sesijos pirmininkei Šiaurės Korėjai. Valstybės, JT narės, rotaciniu būdu perima pirmininkavimą nusiginklavimo konferencijai. Joje taikiu susitarimu sprendžiami ginkluotės mažinimo keliai, skiriamos baudmės ir išpėjimai nesilaikantiems tarptautinių susitarimų. Nuo birželio 28 iki rugpjūčio 19 d. nusiginklavimo konferencijos sesijai pirmininkauja Šiaurės Korėja. Kanados vyriausybės nuomone, tai nesusipratimas, kad sesijai apie nusiginklavimą vadovauja valstybė, kuri slapta gamina ir bando branduolinius ginklus.

**Kanados vyriausybė** pasisako prieš vienašališką Palestinos vadovų siekį Jungtinių Tautų organizacijoje siekti valstybės pripažinimo. Ji pritaria Izraelio ir JAV nuostatai, kad turi būti abipusės derybos su Izraeliu. Palestina turi pripažinti nepriklausomą Izraelio valstybę ir atsisakyti bet kokios ginkluotės. Palestiniečiai siekia, kad Jungtinių Tautų organizacijos sesijoje būtų balsuojama už sugražinamas prieš 1967 metus buvusias valstybių ribas. Tai nelengva užduotis palestiniečiams. Iš 192 Jungtinių Tautų organizacijos narių jie turi gauti 128 pritariančius balsus. Kol kas teigiamai balsuoti žada tik 100. Izraelio vyriausybė jau pradėjo lobistinę veiklą, ragindama viso pasaulio žydų bendruomenes siekti politikų, visų valdžios atstovų ir vietinės spaudos palaikymo.

**Kanados ginkluotųjų pajėgų vadas W. Natynzyck**

atmeta raginimus siekti aukščiausių karinių pareigų NATO. Dabartinis NATO karinis vadovas baigia savo terminą. Brigados generolas tvirtina, kad jis yra pasirengęs tarnauti Kanados kariuomenei tol, kol vyriausybė vertins jo pastangas. Aukščiausiasis kariuomenės pareigūnas skiriamas trejiems metams, bet dažnai tarnybos terminai pratęsimi, abiem pusėms sutikus.

**New Brunswick provincijos gyventojus nuliūdino** žinia apie netikėtą verslininko ir visuomenės veikėjo Richard Oland, 69 m., mirtį. R. Oland, kažkada paveldėjęs nuo Konfederacijos laikų klestėjusios Moosehead alaus daryklos verslą, vėliau jį perdavė savo broliui, pats užsiimdamas sportu ir visuomenės reikalais. Jis daug laiko skyrė buriavimui ir tapo ne vienu šios sporto šakos varžybų laimėtoju. R. Oland daug energijos ir pastangų skyrė, kad 1985 St. John's mieste būtų surengtos Kanados sporto žaidynės.

**Tyrimų ir konsultacijų centras Capital Economics** savo vėliausioje Kanados ekonomikos apžvalgoje pranašauja nekilnojamosios nuosavybės prekybos smukimą. Tai negera žinia namų savininkams. Daugiau kaip trečdaliui Kanados šeimų nekilnojamosios turtas yra pagrindinė investicija. Tyrėjų nuomone, nekilnojamosios nuosavybės kainos Kanadoje yra 25% pervertintos, jų kaina neatspindi tikrosios vertės. Jie spėja, kad per ateinančius metus nekilnojamosios nuosavybės kainos sumažės 25% – tiek, kiek jos yra padidintos. Jau dabar yra tuščių namų, lėtėja jų statyba ir prekyba. Mažėjančios investicijos šioje rinkoje ir mažėjanti gyventojų perkamumo galia dar labiau sulėtins ekonomikos augimą.

**Torontas** – ne tik didžiausias, bet ir brangiausias pagal pragyvenimo išlaidas Kanados miestas. *Mercer LLC* apklausoje Torontas pagal pragyvenimo kainą – 59-oje vietoje tarp 214 lyginamų pasaulio miestų. Vankuveris šiek tiek žemiau – 65-oje vietoje. Apklausoje atskleista, kiek miestų gyventojai išleidžia pragyvenimui: būstui, maistui, pramogoms, kitiems būtinoms reikmenims, iš viso lygindami pagal 200 punktų. Brangiausias pragyventi miestas Luanda (Angola), antroje vietoje – Tokijo (Japonija), brangiausių miestų sąrašė Maskva (Rusija), Ženeva ir Ciurichas (Šveicarija). Londonas (D. Br.) – 18, Paryžius – 25, Niujorkas – 32 vietoje.

SK

## MŪSŲ TĖVYNĖJE

### MOTERŲ UŽIMTUMAS

ES statistikos tarnybos Eurostatas duomenys rodo, kad Lietuva ir pernai išliko vienintele šalimi tarp 27 ES valstybių, kurioje moterų užimtumas buvo didesnis nei vyrų. Lietuvoje moterų užimtumas 20-64 m. amžiaus grupėje buvo 65.1%, arba 0.7% didesnis nei vyrų, kuris buvo 63.6%. O vyrų užimtumas Lietuvoje bei Latvijoje buvo vienas mažiausių ir siekė atitinkamai 63.6% ir 65.1%, žymiai mažiau nei ES vidurkis, kuris pernai buvo 75.1%. Tyrimas taip pat atskleidė, jog moterų ir vyrų užimtumas ir kitose Baltijos šalyse, kitaip nei kitose ES valstybėse, pernai buvo labai panašus: Latvijoje jis buvo atitinkamai 64.9 ir 65.1%, Estijoje – atitinkamai 65.7 ir 67.7%. Visoje ES vidutinis moterų užimtumas pernai siekė 62.1%, vyrų – 75.1%, 27 ES šalyse dirbo 217.8 mln. žmonių.

### ELEKTRONINĖ SAUGA

Vyriausybė birželio 30 d. patvirtino pirmąją valstybinę elektroninės informacijos saugos programą, kurioje nurodytos pagrindinės strateginės kryptys ir gairės kibernetinio saugumo srityje 2011-2019 metams. Ja siekiama suformuoti grėsmių ir pažeidžiamumų kibernetinėje erdvėje valdymo sistemą, sukurti elektroninės informacijos saugos sistemą, stiprinti teisinę bazę, reikalingą efektyviai reaguoti į saugumo incidentus elektroninių ryšių tinkluose. Taip pat bus dalyvaujama Estijoje įsikūrusio NATO kibernetinės gynybos tobulinimo centro veikloje, tarptautinėse kibernetinės gynybos pratybose, tobulinti kovos su nusikalstamomis veikomis kibernetinėje erdvėje sistemą. Strateginis tikslas yra, kad 98% valstybės informacinių išteklių atitiktų kibernetinio saugumo reikalavimus, o vidutinis ypatingai svarbios informacinės struktūros įvykių likvidavimo laikas sumažėtų iki 30 minučių. Už programos įgyvendinimą bus atsakinga ministerio pirmininko tarnyba, ryšių reguliavimo tarnyba, valstybės duomenų apsaugos inspekcija, policijos departamentas, Krašto apsaugos, Susisiekimo, Finansų, Švietimo ir mokslo bei Ūkio ministerijos.

### LĖŠOS LIETUVIŲ KALBAI

Igyvendindama naująjį Švietimo įstatymą, vyriausybė liepos 13 d. nusprendė padidinti finansavimą tautinių mažumų mokyklų mokiniams ir kelti lietuvių kalbos mokėjimo reikalavimus pedagogams. Prie tautinių

mažumų ir mišrių mokyklų mokinių krepšelių bus mokamas nebe 15%, o 20% priedas. Nuo šio rugsėjo tautinių mažumų mokyklose įvedamos papildomos lietuvių kalbos pamokos, kad moksleiviai pasirengtų nuo 2013 m. laikyti visiems abiturientams vienodą valstybinės kalbos egzaminą. Pakaitimai leis finansuoti papildomą lietuvių kalbos mokymą mokyklose tautinių mažumų kalba. Mokytojams sudaromos sąlygos kelti kvalifikaciją, pasirengti naujoms ugdymo programoms ir už savo darbą gauti deramą atlygį, teigė ministeris Gintaras Steponavičius. Įstatymu nustatius, jog Lietuvos istorija, geografija ir pilietiškumo ugdymo pagrindai tautinių mažumų mokyklose turi būti dėstomos lietuviškai, iš šių dalykų mokytojų bus reikalaujama turėti trečiąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją, kurią įgyti nustatytas pereinamasis laikotarpis iki 2012 m. rugpjūčio 31 d. Nuo liepos 1 d. išgaliojės naujos redakcijos Švietimo įstatymas numato, kad lietuvių kalbos dalykas yra sudedamoji ugdymo programos dalis, jai mokytis skiriama ne mažiau laiko kaip gimtajai kalbai.

### SILPNA KRAUJO KOKYBĖ

Nepriklausomi tyrimai atskleidė, kad Valstybinis kraujo centras ligoniams tiekė neleistinos kokybės kraują, pranešė Lietuvos televizija liepos 12 d. Dėl tokios kraujo centro veiklos kreiptasi į Generalinę prokuratūrą. Santariškių klinikų laboratorijoje ištirti kraujo mėginiai parodė, kad Vilniaus greitosios pagalbos ligoninei valstybinis kraujo centras pardavinėjo kraujo sudėtis, kuriose hemoglobino yra dvigubai mažiau nei reikalaujama. Padėtį aiškintis pradėjusi seimo Antikorupcijos komisija užsakė nepriklausomą tyrimą ne tik pastarųjų dienų centro paruošto kraujo, bet ir to, kuris į ligonines buvo vežamas anksčiau, kol tuo nebuvo susidomėję seimo nariai. Kraujo centras kaltinimus neigia – esą tyrimas galėjo būti atliktas prastai, bet tvirtino, kad kraują parduoda didžiausioms šalies gydymo įstaigoms. Tokio kraujo gavusi Vilniaus greitosios pagalbos ligoninė teigia, kad dėl to iš kraujo centro buvo priversta kraujo pirkti tris ar keturis kartus daugiau. Seimo Antikorupcijos komisija kaltina ir Sveikatos apsaugos ministeriją. Esą gydymui naudojamą kraują dabar tiria tik patys kraujo centrai, o nepriklausomas kraujo tyrimas nėra atliekamas. **RSJ**

## LIETUVIŲ TELKINIuose



Wasaga Beach lietuviai pensininkai liepos 12 d. kartu atšventė birželio-liepos mėn. gimtadienius  
Ntr. K. Poškaus

### London, ON

**RUGPJŪČIO 28.** sekmadienį, Kanados lietuvių katalikų centras kviečia visus mūsų parapijiečius dalyvauti **METINĖSE LIETUVIŲ PAMALDOSE MIDLANDE**. Kadangi šie metai Lietuvos vyskupų yra paskelbti Dievo Gailestingumo metais ir ta proga lietuvius Kanadoje lanko Londoną jau aplankęs iš Vilniaus atgabentas Gailestingą Jėzų paveikslas, tai visi dar kviečiami į Midlande įvyk-

siančias bendrąsias visų Kanados lietuvių to paveikslą pagerbimo iškilmes.

Iškilmės bus pradėtos lauke prie Kanados kankinių šventovės 2.30 v.p.p. Kryžiaus kelio ėjimu. Išpažinčių šventovėje bus klausoma nuo 2 v.p.p. Iškilmingos Mišios prie Gailestingą Jėzų paveikslą šventovėje bus 3 v.p.p. Po Mišių bus einama su vėliavomis prie lietuviškojo kryžiaus, pastatyto Lietuvos kankinių garbei, ir maldos ten bus užbaigiamos Lietuvos himnu. **Inf.**



Tik berželis-svyruonėlis beliko... Ir mašina CAT, sugriovusi lietuvišką Šiluvos Marijos šventovę Londone, ON  
Ntr. E. Petrausko

### Ar pastebėjote, kad...

(Iš to paties vardo knygos)

- Vienintelė vieta, kur žvėrys stebi žmones – zoologijos sodas.
  - Pats populiariausias melas: "O, kaip jūs gražiai atrodote!"
  - Daugiausia uraganų ir vestuvių vyksta birželio mėnesį.
  - Žmonės taupo pinigus, kad vėliau vaikai už juos galėtų pasilinksinti.
  - Didžiausia bausmė už dvipatystę yra dvi uošvės.
- Liudas Stankevičius,**  
Montreal, PQ



affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

**RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI**

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patamavimas, lietuviškai arba angliškai

**905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444**

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca  
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

## Elzbietos Kardelienės premija – klaipėdiečiui

Šiame E. Kardelienės dainininkų konkurso pagrindinė premija paskirta Rokui Spalinskiui, Klaipėdos universiteto menų fakulteto dainavimo katedros IV kurso studentui (prof. E. Kaniavos klasė). Konkurso laimėtojas gimė ir augo Klaipėdoje, uoste prie Baltijos jūros. Abu tėvai muzikai, grojantys liaudies instrumentais: tėvas – birbyne, motina – kanklininkė, tad nenuostabu, kad nuo pat mažens Rokas domėjosi muzika. Tačiau jaunuolis pasirinko ne instrumentinę muziką, bet dainavimą, ir, reikia pasidžiaugti, kad jo pasirinkimas



Šiame E. Kardelienės dainininkų konkurso laureatas Rokas Spalinskas (prof. E. Kaniavos kl.)

sėkmingas. Kas yra girdėjęs jauno baritono dainavimą ar įrašus, lieka susižavėjęs dainininko balsu ir galimybėmis. Tad ir šiemetinei E. Kardelienės konkurso vertinimo komisijai neliko abejonių, visi vieningai skyrė aukščiausią įvertinimą Rokui Spalinskiui.

Kitos E. Kardelienės konkurso premijos yra paskirtos Beatai Ignatavičiūtei (prof. Vadoklienės kl.), Asta Dromantaitė (prof. V. Vadoklienės kl.) ir Lina Andriekutė (prof. O. Glinskaitės kl.) pasidalijo III vietomis. Diplomu ir Klaipėdos universiteto menų fakulteto dekanų premija įvertintas trečiakursio Antano Mockevičiaus (prof. E. Kaniavos kl.) pasirodymas.

Dainavimo konkursas, skirtas įžymios Lietuvos solistės (mecosopranas) Elzbietos Kardelienės atminimui, vyko jau 12 kartą. Inf.

## Atrastas senas kapas

Jurbarko senamiestyje radę moters kapavietę archeologai teigia, kad miestas gali būti šešiais šimtmečiais senesnis nei manyta anksčiau. Pasak Kultūros paveldo departamento, prieš rekonstruojant Kauno gatvę, joje buvo atliekami šios vietos archeologiniai tyrimai, tuomet ir rasta minėta kapavietė. Pirminiais duomenimis, moteris palaidota IV-V š. Šis atradimas Jurbarko istoriją, pasak Kultūros paveldo departamento, „pastūmėja“ bent šešiais šimtmečiais gilyn, nes iki šiol miestas ją skaičiavo nuo 1259 metų, kai Kryžiuočių ir Livonijos ordino bendromis jėgomis šv. Jurgio kalne buvo pastatyta pilis kovai prieš „netikėlius“, daugelio istorikų nuomone, stūksojusi Jurbarko.

Archeologas Olegas Fediajevas sako, kad, sprendžiant pagal rastos apyrankės skersmenį, kapavietėje palaidota jauna mergaitė arba glėžno sudėjimo moteris. Kapo rastas žalvarinio apgalvio fragmentas, likęs tik po kaukole, bei apyrankės – tai yra tradicinės įkapės. Tačiau ką reiškia burnoje, prie ausies, vidinėje šlaunies pusėje archeologų aptikti spalvoto stiklo ir gintaro karoliukai bei prie dešinėsios šlaunies rasti du metaliniai žiedai, specialistams dar reikės nustatyti.

Moters kapas gerai išlikęs, nesuardytas, tačiau jame aptikti radiniai yra labai prastos būklės. Manoma, kad jie padės atsakyti į klausimą, kokia etninė grupė gyveno Jurbarko apylinkėse. Iki šiol manyta, kad tai buvo skalviai ar lietuviai, tačiau iškastos įkapės, archeologo O. Fediajevo teigimu, artimos žemaičių palaidojimams. Inf. (BNS)



## LIETUVIAI PASAULYJE

### JAV

**Klyvlando, OH,** Lietuvių kultūrinių darželių valdyba surengė gegužinę East Park paviljone, prie Erie ežero. Jos tikslas – sutelkti lėšų darželių priežiūrai, padidinti darželių narių skaičių, pabendrauti, išbandyti laimę loterijoje. Tarp svečių buvo ir Šiaulių universiteto rektorius prof. Vidas Lauruška bei dr. Stasys Tumėnas. Jie atvyko dalyvauti derybose dėl Ohio valstijos Kent State universiteto ir Šiaulių universiteto bendravimo. Su gegužinės dalyviais nuoširdžiai bendravo buvęs Klyvlando lietuvių parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, ir Klyvlando lietuvių radijo programos vadovas Eugenijus Dicevičius. Kun. G. Kijauskas, SJ, yra darželių kapelionas.

### Vokietija

**Vasario 16-osios gimnazijoje,** Romuvos pilyje, atidaryta paroda „Smurto kronika: Lietuva 1939-1941“ vokiečių ir lietuvių kalbomis. Ji skirta Juodojo birželio tremimų 70-osioms metinėms paminėti. „Simboliška, jog minėdami Gedulo ir vilties dieną, skausmingą mūsų tautai datą, šią parodą atidaryme Vasario 16-osios gimnazijoje. Ši gimnazija – tarsi antroji tremčių istorijos medalio pusė“, – kalbėjo atidaryme gimnazijos kuratorijos pirmininkas Rimas Čuplinskas. Ištraukas iš tremtinės Dalios Grinkevičiūtės knygos *Lietuviai prie Laptevų jūros* skaitė 11-osios klasės moksleiviai Gintarė Dambrauskaitė ir Jonatan Lapa. Greta Kvederauskaitė padainavo dainą *Laisvė*. Parodos pagrindą sudaro Genocido aukų muziejaus Vilniuje ir Lietuvos gyventojų genocido bei rezistencijos tyrimo centro paroda anglų ir lietuvių kalbomis. Vaizdinguose paveiksluose pateikiami įvairūs to laikotarpio archyviniai dokumentai, nuotraukos. Nurodomos Lietuvos okupacijos priežastys, tremtinių gyvenimo sąlygos. Parodą finansiškai rėmė Lietuvos garbės konsulas prof. dr. Jurgen Gramke, Lietuvos-Vokietijos bendrija. Ši kilnojamoji paroda buvo atidaryta Steinfurte, o rudenį – planuojama surengti Braunschweigo mieste. Parodą apžiūrėjo gimnazijos mokiniai, mokytojai ir vokiečių visuomenė.

**Saarlando lietuviai** šių metų savo veiklą pradėjo surengdami Sausio 13-osios minėjimą. Jame dalyvavo lietuvių šeimų nariai, jų draugai ir Saarlände besisteigiantis Baltijos kraštų draugų ratas. Nuotraukų stalas primi-

nė tragiškuosius įvykius. Vasario 16-ajai ir Kovo 11-ajai LB apylinkės moterys surengė tapybos darbų, rankdarbių bei pomėgių parodą prekybos salone Ottweiler mieste. Džiaugtasi, kad parodoje dalyvavo pačios jauniausios apylinkės narės su savo tapybos darbais. Kovo 10 d. įvyko tarpkultūrinis susitikimas. Išklaudyta paskaita apie moterų rankdarbius senaisiais laikais, vyko muzikinė programa, pasivašinta lietuviškais ir kitų kraštų užkandžiais.

### Australija

**Gedulo ir vilties diena** Sydney miesto lietuviai minėjo kartu su latviais ir estais Latvių Namuose. Dalyvavo apie 250 žmonių. Prieš pradėdant minėjimą buvo įneštos Australijos, Latvijos, Estijos ir Lietuvos vėliavos. Sugiedotas Australijos himnas. Žodį tarė Baltų komiteto pirmininkas dr. Ojars Greste. Raštu minėjimą pasveikino Australijos ministerė pirmininkė Julia Gillard. Maldą sukalbėjo latvių kunigas Dean Colvin Macpherson. Paskaitą skaitė latvių laikraščio *Latvietis* redaktorius dr. Gunars Nagels. Trumpai pakalbėjęs apie Estiją ir Lietuvą, daugiausia prisiminė anų laikų Latviją. Meninę programą pradėjo estų ansamblis „Loke“, vadovaujamas Kieran Scott. Latvių jaunimo choras „Jaunais vėjss“ padainavo tris liudies dainas. Vojciech Wisniewski paskambino F. Chopin *Grande Polonese Brillante op. 22*. Lietuvių „Dainos“ choras padainavo: *Plaukia Nemunėlis, Kopų balsai, Viena šeima – viena tauta, Graži mūsų žemė*. Akompanavo V. Wisniewski. Pabaigai lietuvių choras sugiedojo Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnus. Po programos latvių moterys vaišino kava ir lengvais užkandžiais.

**Birželio 19 d.** po lietuviškų pamaldų Lietuvių klube buvo rodomas lietuvių ir anglų kalbomis filmas *Journey through Lithuania*. Anglų kilmės autorius, istorikas David Ellis pirmą kartą Lietuvą aplankė 1992 metais. Jis tada pastebėjo „Lietuvos atgimimą, po akmens ir kraujo amžiaus, okupanto sutryptą šventą Lietuvos žemę“. Pasikalbėjęs Lietuvoje su visuomenės veikėjais, pradėjo rinkti medžiagą apie, kaip jis sakė, stebėtinai gražią šalį Lietuvą. 2010 m. pasirodė 75 minučių filmas. Jame rodomas sovietmetis. Lietuva žaibišku greičiu daug pasiekė „dainuojančia revoliucija“. Be šūvio pasitraukė Raudonoji armija iš Lietuvos. Filmo direktorius ir režisierius Vaidotas Degimas. JA

**ROYAL LEPAGE**



*Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.*

**Lina Kuliavienė**

**2320 Bloor Street West**  
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

*Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,  
įsikūręs nuosavuose namuose -*

**TALKA** LIETUVIŲ KREDITO  
KOOPERATYVAS

**830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6**  
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

**Darbo valandos:** pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

### AKTYVAI PER 71 MILIJONĄ DOLERIŲ

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ TAUPOMĄ ŠĄSKAITĄ,  
ATLEISTA NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ –  
(Tax-free savings account – TFSA)

**MOKAME UŽ:**  
taupomąją sąskaitą .....0.25%  
čekių sąskaitą iki .....0.25%  
**INDĖLIAI:**  
90 dienų indėlius .....0.50%  
180 dienų indėlius .....0.50%  
1 m. term. indėlius .....1.75%  
2 m. term. indėlius .....2.00%  
3 m. term. indėlius .....2.50%  
4 m. term. indėlius .....2.75%  
5 m. term. indėlius .....3.00%  
**RRSP ir RRIF**  
(Variable) .....0.50%  
1 m. ind. ....1.75%  
2 m. ind. ....2.00%  
3 m. ind. ....2.50%  
4 m. ind. ....2.75%  
5 m. ind. ....3.00%

### MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.50%  
1 metams – 2.00%  
2 metams – 2.25%  
3 metams – 2.50%  
4 metams – 2.75%  
5 metams – 3.25%

•Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

•Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu  
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE  
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ  
TINKLAPIS: [www.talka.ca](http://www.talka.ca)

## Kanadoje atidaryta M.K. Čiurlionio mirties šimtmečio paroda ir įteiktas valstybinis apdovanojimas



Iš k.: parodos atidaryme su Lietuvos ambasadore Ginte Damušyte svečias Mississaugos parlamentaras Brad Butt; Ontario provincijos ministeris vyriausybiniams paslaugoms Harinder Takhar; M.K. Čiurlionio parodos atidarymo proga buv. parlamentarė Sarmite Bulte apdovanota už nuopelnus Lietuvai, kairėje KLJS pirm. Danielius Šarūnas

Š.m. liepos 8 dieną Kanados lietuvių muziejuje-archyve Mississaugoje Lietuvos respublikos ambasada kartu su renginio partnere Kanados lietuvių bendruomene pristatė Mikalojaus Konstantino Čiurlionio reprodukcijų parodą, skirtą 100-osioms kompozitoriaus ir dailininko mirties metinėms atminti. Parodą atidarė Lietuvos ambasadorė Gintė Damušytė, kuri ne tik pagerbė garsiausio Lietuvos dailininko ir kompozitoriaus gyvenimo kūrybą, bet ir šia proga pažymėjo stiprėjančius ekonominius sąsais tarp Lietuvos ir Kanados. “Tikslinga šią parodą eksponuoti Mississaugos mieste”, sakė ambasadorė, “kuriame bazuojasi stambiausios Kanados investitorės Baltijos šalyse būstinė. Prieš pora mėnesių ši investitorė – tarptautinė farmacijos gigantė Valeant – išpirkė AB Sanitas už 314 milijonų eurų”. Renginyje žodį taręs Valeant viceprezidentas Lorne Markowitz patvirtino, kad Lietuva yra patraukli užsienio investitoriams.

Šventėje dalyvavę Kanados politikai – Ontario ministeris vyriausybiniams paslaugoms Harinder Takhar ir naujai išrinktas Mississaugos apygardos parlamentaras Brad Butt pasveikino susirinkusius svečius, tarp kurių buvo Mis-



Pasirako Farmacijos bendrovės “Valeant”, investavusios 314 mln. eurų Lietuvoje, vicepirm. Lorne Markowitz

sissaugos spaudos atstovai, Europos sąjungos prekybos rūmų vadovybė ir Toronto apylinkės lietuviai. Žodį tarė ir Kanados lietuvių bendruomenės vicepirmininkė Rūta Kličienė. Atidarymo ceremonijos metu ambasadorė taip pat įteikė valstybinį apdovanojimą už nuopelnus Lietuvai buvusiai Kanados parlamentarei Sarmite Bulte, vadavusiai Kanados parlamentinės draugystės su Baltijos valstybėmis grupei. Paroda, kurią parengė Valstybinis M.K. Čiurlionio muziejus Kaune ir LR Užsienio reikalų ministerija, vyks Mississaugoje iki liepos 22 dienos. Po Kanados kilnojama paroda iškeliama į Islandiją.

LR ambasados inf.

(Ntrs. K. Poškaus)

## Užmirštamų vertybių gynėjas

Dr. EGIDIJUS MAŽINTAS

“Už kokias nuodėmes turiu taip nežmoniškai kentėti? Žmonele, aš pražuvau...” – tokie buvo paskutiniai didžiojo artisto žodžiai gyvenimo draugei, slaugiusiai jį paskutinėmis gyvenimo akimirkomis. Fiodoras Šaliapinas, prieš 73 metus Anapilin išėjęs XX š. muzikinio teatro mąstytojas ir filosofas, svajojęs gyventi Lietuvoje, yra sakęs: “Daug mačiau teatrų, tačiau trys – Sofijos, Rygos ir Kauno Valstybės teatrai – yra geriausi”.



F. Šaliapinas

Kiek nuoširdžiai tai buvo pasakyta? Viešėdamas Lietuvoje ir dainuodamas M. Musorgskio operoje “Borissas Godunovas”, didysis operos artistas ne tik paglostė tuometinių Pabaltijo valstybių savimeilę, bet ir įkvėpė pasitikėjimo. Emigrantas F. Šaliapinas įėjo į Lietuvos muzikinės teatrinės kultūros ir kūrybinės minties istoriją kaip aistringas ir tvirtas socialinių, buržuazinių ar proletarinių revoliucijų priešininkas, savo idėjomis pagrindęs vieną ryškiausių šiuolaikinio Lietuvos muzikinio teatro vystymosi krypčių.

F. Šaliapinas gimė prieš 137 metus – 1873-aisiais Rusijoje, Kazanės mieste šalia Volgos. Anksti pradėjo dirbti: iš pradžių batsiuvio mokiniu, po to tektintoju, o dar vėliau – raštų perrašinėtoju, kaip ir jo tėvas, dažnai kėlęs kumštį prieš žmoną ir paauglį sūnų.

Nors vaikystėje sirgo skarlatina ir difterija, 25 metų sulaukęs Fiodoras atrodė kaip tikras rusų galiūnas Ilja Murometis. “Aš visada buvau alkanas ir skaudžiai mušamas”, – prisipažins beveik dviejų metrų ūgio plačiapetis milžinas, kalbėdamas apie savo sunkią vaikystę.

Gydytojas N. Popovas ne kartą pastebėjo, kad prieš operos spektaklius jo paciento pulsas būdavo 76 dūžiai per minutę, o scenoje padažnėdavo iki 200 dūžių. Pačiame kūrybinių jėgų žydėjime 35 metų sulaukusiam F. Šaliapinui buvo diagnozuotas cukrinis diabetas. Nenutraukdamas intensyvių gastrolių, nugaros bei kitus reumatinius skausmus jis malšino geriausiuose carinės Rusijos, o dar vėliau Vakarų Europos kurortuose. Rašytojas M. Gorkis apie savo tėvynainį, 1922 m. visiems laikams palikusį gimtąją Rusiją ir išvykusį gyventi į Vakarų, teigė: “Rusų kultūroje F. Šaliapinas – tai epocha, kaip ir A. Puškinas”.

Retas F. Šaliapino, genialaus rusų scenos menininko, gerbėjas žino, kad ant jo darbo stalo visada buvo ir stirta magijos bei burtų knygų, senovinis peilis, taurė, skeptras, monetos – šį žmogų labai domino magija ir okultizmas. Koncertų metu dainininkas mėgo atlikti magišką Mefistofelio monologą:

Užtenka man plačiai išskleisti  
Šią stebuklingą savo skraistę,  
Užtenka dvelkeltelėti ugnim –  
Ir mes pakilsime į orą su tavim.

(W. Gete, “Faustas”, vertė A. Churginas).

Be magijos ir okultizmo visame pasaulyje žinomas menininkas dar domėjosi kortomis: ne tik gerai būrė savo bičiuliams kortomis, bet neatsisakydavo ir kortų žaidimų. Kalbama, kad buvo puikus “Kvailio” žaidėjas. Tenoras J. Babravičius, intensyviai dirbęs kartu su F. Šaliapinu Amerikos scenose, po spektaklių mėgdavo pa-



F. Šaliapinas Boriso vaidmenyje M. Musorgskio operoje “Borissas Godunovas”

laikyti trupės vadovui kompaniją – pažaisti kortomis. “Tačiau nesėkmingai baigdavosi mano kortavimai: per naktį pralošdavau iš jo paties, kaip trupės vadovo, neseniai gautą honorarą”, – prisimindavo lietuvių artistas.

Tai buvo scenos burtininkas, kuris sugebėjo manipuliuoti žmonėmis, daiktais, įvykiais. Tai gana prieštarinčiai vertinama artisto talento pusė. Niekas negali tiksliai pasakyti, ar tai pokštininkas, ar šarlatanai, bet nekyla abejonų, kad tai tikras savo amato meistras. Dar jaunuolis Šaliapinas dažnai vaizduojamas laikantis skeptrą, skraistę, kai kada taurę. Pasakojama, kad F. Šaliapinas labai priminė šį paslaptingą žinį, stovintį gamtadiėvytės aukurų centre: veiklus, savimi pasitikintis, komunikabilus, gebantis transformuoti idėjas ir paversti jas naudingais ir įstabiais darbais. Dar ir šiandieną daugelis klausytojų prisimena Mefistofelio kupletus, ir vargu, ar pats menininkas tikėjo, kad scenoje kurto personažo žodžiai pasiglemš jo gyvybę:

Mums atsivers beribiai dangūs!  
Tik per sunkių neimkit ryšuliu.  
Į naują gyvenimą įžengus,  
Tave pasveikinti galiu!

(“Faustas”, vertė A. Churginas).

Nors F. Šaliapinas save laikė, kaip dabar sakoma, laisvuju menininku, jo teiginiai tapo klasikinio psichologinio teatro K. Stanislavskio sistemos ašimi. 1918 m. bolševikų revoliucija ir patirta emigracija paskatino jį parašyti knygą *Kaukė ir siela* ir išdėstyti požiūrį į visuomenę, tautą bei revoliucines permainas. F. Šaliapino idėjos daug kuo primena klasikinio konservatyvizmo pradininko airio Edmundo Burke'o (1729-1797) knygos *Prancūzijos revoliucijos apmąstymai* mintis. Anot šių skirtingose epochose gyvenusių mąstytojų, visuomenė – tai ypatingas kontraktas tarp mirusiųjų, gyvųjų ir

Nukelta į 9-tą psl.





Autoportretas  
Dail. R.A. Kunca

Lietuvos visuomenė liepos mėnesį patyrė vieną netikėtą netektį, mirus moderniosios Lietuvos tapybos atstovui, Lietuvos dailininkų sąjungos nariui **a.a. Romualdai Audrūnui Kuncai**.

Menininkas gimė 1935 metais Veliuonoje, studijavo tuometiniame Vilniaus dailės institute (dabar akademija), kur jo mokytoju buvo prof. Antanas Gudaitis. R.A. Kunca nemažai metų atidavė pedagoginiam darbui Vilniaus Čiurlionio menų mokykloje. Tačiau didžiausioji jo gyvenimo dalis skirta darbui su taptuku ir spalvomis. Dailininko tapytuose paveiksluose mums pažįstami žmonės, daiktai, peizažai ir formos savo išraiškingomis formomis ir sodriomis spalvomis atskleidžia savo linijų grožį ir buvimo esmę. R.A. Kuncos tapytuose paveiksluose galima pastebėti prancūziškąjį modernizmą – fovizmą, kubizmą būdingų raiškos ženklų. Dailininkas jautė potraukį ne tik prancūziškajai daili, bet ir visai turtingai šios šalies kultūrai: domėjosi prancūzų filosofija, literatūra ir kalba, buvo aktyvus Lietuvos ir Prancūzijos draugijos narys.

R.A. Kunca savo pirmąją tapybos parodą surengė be-

## Lietuvos dailininko netektis

veik prieš 5 dešimtmečius – 1964 m. Vėlesniais dešimtmečiais jų būta ne viena, dailininkas su savo darbais yra dalyvavęs jungtinėse parodose Bulgarijoje, Lenkijoje, Prancūzijoje, Vengrijoje, Vokietijoje, Rusijoje ir kitur. Tapytojo paveikslų turi įsigiję valstybiniai Dailės muziejus, M.K. Čiurlionio muziejus, kai kurių užsienio valstybių meno galerijos, nemažai R.A. Kuncos paveikslų yra ir privačiuose rinkiniuose. R.A. Kunca

2004 metais yra apdovanotas Hermano Blodes I laipsnio premija; 2009 m. – M.J. Šileikio dailės konkurso “Lietuvos tūkstantmetis” II premija, visai neseniai jo darbų paroda buvo surengta Parlamento rūmų galerijoje. Su šio dailininko netektimi Lietuvos dailė ir visa visuomenė prarado įdomią asmenybę, gebėjusią spalvomis ir linijomis išreikšti sudėtingą kasdienybę ir mus supančią aplinką, parodyti ją visam pasauliui. **Inf**



Natiurmortas

Dail. R.A. Kunca

## Užmirštamų vertybių...

Atkelta iš 8-to psl.

dar negimusiujų. Todėl, kuriant naują visuomenę, negalima atsisakyti senosios visuomenės sąrangos. Visuomenę galima pakeisti tik palaipsniui ir pasinaudojant ne filosofine mintimi, bet savo ir kitų patirtimi. Kiekvienas į visuomenę yra įjautas tarsi į audinį, kurio ardymas gali sukelti tik kančias, todėl radikali ir staigios permainos neduoda nieko gero, o ypač jeigu skatinamos maištingųjų filosofų idėjų. Tokios ir panašios E. Burke'o ir F. Šaliapino idėjos daug kam pasirodė reakcingos.

Vakarų socialistai ir liberalai, simpatizavę Sovietų Rusijai, niekino šaliapiniškąjį požiūrį į buvusią tėvynę, o amerikiečiai, tuo metu simpatizavę prancūzų revoliucionieriams, itin kritiškai pažvelgė į E. Burke'o darbą – šiuolaikinio konservatyvizmo kūrėjas susilaukė garsaus Thomo Paine'o

atsako *Žmogaus teisėse* (*Human Rights*, 1791).

Tačiau laikas atsijoję vertingiausias E. Burke'o ir F. Šaliapino idėjas. Daugelis tuomet jas kritikavusių, kaip vėliau paaiškėjo, žiūrėjo į smulkmenas ir pražiopsojo pagrindinius dalykus. Pirmiausia, kad ne pragmatikai, bet idealistai – intelektualai akumuliuoja, saugo ir perduoda kitoms kartoms “tautos idėją”. Maža tauta pasauliui gali būti įdomi ir prisistatyti ne politika ar ekonomika, bet kultūra. Materialus gyvenimas laikinas, o kultūros paminklai ir juos sukūrusios asmenybės pasilieka. Lietuvos dvasinės idealiosios vertybės: tautos laisvė ir orumas, žmonių atmintyje saugoma istorija ir gimtoji kalba, etnokultūra ir doroviniai įsitikinimai yra nesunaikinamos.

Kultūros dvasinės vertybės, panašiai kaip ir nepalankiose sąlygose atsidūrusios

sporos, pergyvena negandų metų ir, praskaidrėjus aplinkybėms, duoda vešlų ir gyvą rezultatą. “Aš prisaiškinu išeinančias kartas, aš prisaiškinu ateinančias kartas, tarp kurių kaip amžinosios tvarkos didžioji grandinė stovime mes”, – rašoma E. Burke'o *Apmąstymuose*.

F. Šaliapino transformacija iš abstrakčios stalininės “laisvės ir brolybės” į paveldėtą Vakarų demokratijos laisvės parodė, kokias vertybes pasirinko ir aistringai gynė vienas žymiausių XX š. menininkų, glaudžiai ir kūrybiškai bendradarbiavęs su nepriklausomos Lietuvos valstybe ir jos kultūra. Gindamas laisvą ir nepriklausomą Lietuvos visuomenę, F. Šaliapinas gynė ir šiuos principus, tuo pačiu nubrėždamas gaires kitokios tautiškos muzikinės – teatrinės kultūros raidai. Deja, šiandien profesionalioji Lietuvos muzikinė teatrinė kultūra kartais tampa komercine, begėdiškai mėgėjiška ir yra tolimesniam šaliapiniškajam idealui.

## KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

**VII Sakralinės muzikos festivalis “Vargonų muzika Birštone 2011”** per visus penkis liepos savaitgalius vyksta Birštone Šv. Antano Paduviečio šventovėje. Pirmajame koncerte (liepos 3 d.) pasirodė Lietuvos operos ir baleto teatro solistas tenoras Audrius Rubežius, jauna vargonininkė Jurgita Kazakevičiūtė ir saksofonininkas Raimundas Simanavičius. Pirmą kartą šiame festivalyje dalyvaus ir viena ryškiausių Lietuvos operos ir baleto teatro solisčių mezzosopranas Inesa Linaburgytė. Jai vargonais akompanuos Jūratė Landsbergytė, trombonu palydės Marius Balčytis. Liepos 31 d. festivalio uždarymo koncerte koncertuos Lietuvos operos ir baleto teatro solistas, bosas, prof. Vladimiras Prudnikovas su nuolatine partnere Nijole Ralyte.

**Klaipėdoje liepos pradžioje** vyko XVI tarptautinis gatvės teatrų festivalis “Šermukšnis”, kurio metu Lietuvos ir užsienio menininkų grupės parodė dvi dešimtis teatro, muzikos ir šokių spektaklių. Šią kas dveji metai vykstančią šventę organizuoja Klaipėdos Pilies teatras. Dauguma spektaklių būna Danės upės krantinėje, aikštėje prie burlaivio “Meridijanas”. Teatriniais pramais festivalį pradėjo Kretingos ir Memelio teatrai, Pantomimos teatras “A” ir Staigmenų teatras “Jeigu”. Klaipėdos Pilies teatras surengė gatvės parodą “Versalio sodai”.

**Kasmet į šį festivalį suvažiuoja** vis daugiau menininkų grupių iš užsienio. Šiemet pasirodė portugalai iš Sintros miesto – grupė “Teatromosca” pristatė Tiago Patricio *Mažą Helenos Keller portretą*. Naujausius spektaklius atvežė svečiai iš Kirgizijos, Estijos, Italijos, Lenkijos, Portugalijos ir Rusijos. Valentino Masalskio “Trupė p.s.” parodė spektaklį *Žinia*, o italai “Gli Incauti” iš Bolognos pastatė Mariaus Ivaškevičiaus pjesę *Madagaskaro link*. Senamiestyje buvo įsikūręs amatininkų turgelis, kuriame savo dirbinius demonstravo ir parduodė apie šimtas meistrų. Festivalį muzikiniu veikalu pagal Kate Busch kūrybą (*ne*) *Laimingi žmonės* užbaigė Memelio teatras. Visi festivalio renginiai – nemokami.

**“Santaros-Šviesos” konferencija** šiemet vyko birželio 24-26 dienomis Alantoje (Molėtų r.). Ją tradiciškai atidarė vienas organizacijos steigėjų prezidentas Valdas Adamkus. Pirmąjį pranešimą *Lietuviškai kalbantys* skaitė Ohio universiteto profesorius Algis Mickūnas. Šiemet daugiausia dėmesio buvo skirta iškiloms kūrybingoms asmenybėms – Marijai Gimbu-

tienei, Czeslaw Miloszui, Algirdui Julijui Greimui, Aleksandrui Štromui. Apie C. Miloszą kalbėjo Viktorija Daujotytė, Mindaugas Kvietkauskas, Algirdas Avižienis ir Malgorzata Kasner. Vakare buvo skaitoma jo poezija ir rodomi jam skirti lietuvių ir lenkų režisierių dokumentiniai filmai. Apie M. Gimbutienę kalbėjo Ingė Lukšaitė, apie A.J. Greimą – Kęstutis Nastopka ir Nijolė Keršytė, apie A. Štromą – Leonidas Donskis.

**Konferencijoje nemažas dėmesys** buvo skirtas Lietuvos istorijai (Rimvydas Petrauskas, Algimantas Bučys, Kazys Almenas) bei tautos atminties problemoms (Algimantas Kasparavičius, Jurga Jonutytė). Poezijos vakare savo kūrybą skaitė Aidas Marčėnas, Rolandas Rastauskas ir Kęstutis Navakas. Buvo išklausti ir kaimynų atstovai – Siarhei Šupa (Gudija), Andrej Kurkov (Ukraina), Ryšard Gaidis (Lenkija) bei lietuviai Gintautas Mažeikis, Bronius Makauskas apie problemas su kaimynais. Apie menus kalbėjo menotyryninkė Skaidra Trilupaitytė ir teatrologas Vaidas Jauniškis. JAV-jose 1954 m. įsteigta “Šviesa-Santara” nuo 1957 metų rengė liberalaus jaunimo suvažiavimus išėivijoje, o nuo 1993 metų konferencijos, kuriose gvildenami Lietuvai aktualūs politikos, kultūros, visuomeninio gyvenimo klausimai, vyksta kasmet Lietuvoje.

**Trakų pilies muziejaus** dviejose salėse liepos 11 dieną buvo atidaryta karaimų bendruomenės fotoparoda “Karaj jollary – karaimų keliai”, kuri tęsis iki rugpjūčio 11 dienos. Nuotraukos parodoje daugiausia paimtos iš karaimų šeimų archyvų. Vyrauja portretai ir įamžinti svarbiausi karaimų bendruomenės gyvenimo įvykiai. Parodą sudaro dvi dalys. Pirmojoje – karaimų gyvenimas senosiose gyvenvietėse Haliče, Lucke, Trakuose ir Vilniuje, antroji apžvelgia karaimų likimus po II Pasaulinio karo naujose gyvenvietėse Žemutinėje Silezijoje, Varšuvoje, Gdanske, Gdynėje ir Sopote. Ši paroda – vienas iš trijų šios vasaros projektų, kurių tikslas puoselėti karaimų kalbą ir kultūrą, – pasakojo dr. Karina Firkavičiūtė, Lietuvos karaimų kultūros bendrijos pirmininkė, – Lietuva vienintelė šalis pasaulyje, kurioje karaimų kalba išliko gyva, ir Trakų istorijos muziejus padeda palaikyti ryšius tarp karaimų bendruomenių pasaulyje. Liepos 11-22 dienomis Trakuose vyksta tradicinė karaimų kalbos stovykla, organizuojama kartu su tiurkologe profesore iš Švedijos Eva Csatt Johanson. **GK**



**Prisikėlimo**  
Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400  
www.rpcul.com

GIC INDĒLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.50%
1 metų	1.80%
2 metų	2.30%
3 metų	2.50%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

GIC INDĒLIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų "cashable"	1.50%
1 metų	1.50%
2 metų	2.10%
3 metų	2.20%
4 metų	2.50%
5 metų	2.90%
18 mėn.	2.00%

**RRSP, RRIF** Pensijų fondai  
**TFSA** Neapmokestinama  
Taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	2.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.60%
1 metų	1.80%
2 metų	2.30%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	1.50%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

**SUTEIKIAME**  
Asmenines paskolas nuo **5.50%**  
Sutarties paskolas nuo **7.00%**

#### NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuošimčiu	
1 metų	2.90%
2 metų	3.45%
3 metų	3.70%
4 metų	3.90%
5 metų	4.35%
Su kintančiu nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	3.25%

**Suteikiame** CMHC apdraustas  
nekilnojamojo turto paskolas

**Suteikiame** komercines  
nekilnojamojo turto paskolas

#### NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka 2.00%

**MŪSŲ ADRESAS**  
3 Resurrection Road  
Toronto, Ontario M9A 5G1  
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)  
Fax 416-532-4816

**Darbo laikas:**  
Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30  
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00  
Šeštadieniais 9:00 - 1:00  
Sekmadieniais 8:30 - 12:45

**ANAPILYJE**  
Tel. 905-566-0006  
Fax 905-566-1554

**Darbo laikas:**  
Antradieniais 9:00 - 3:30  
Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00  
Sekmadieniais 9:00 - 12:30

**DĒMESIO – NAUJAS  
VASAROS DARBO LAIKAS**  
Nuo 2011 m. liepos 2 d. iki rugsėjo 3 d.  
**ŠEŠTADIENIAIS NEDIRBSIME**

Kviečiame plačiau naudotis mūsų patarnavimais internetu –  
saugiai, patikimai ir greitai tvarkyti finansinius reikalus.

**ELEKTRONINIS BANKAS www.rpcul.com**

ⓧ Taip pat Jūsų patogumui siūlome naudotis **The Exchange Network**  
bankomatų tinklu bankuose ir kredito kooperatyvuose.

**The Exchange** ženklų pažymetuose bankomatuose visoje Kanadoje  
be papildomų mokesčių galite:

- IŠSIIMTI IR ĮNEŠTI GRYNUOSIUS PINIGUS
- ĮNEŠTI ČEKIUS
- PERVERSTI PINIGUS TARP SĄSKAITŲ
- PATIKRINTI BALANSĄ

**LEDAS REFRIGERATION**  
**AIR CONDITIONING & HEATING**  
**PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ**  
PATIKRINIMAS \* IŠVALYMAS \* PAKEITIMAS  
Skambinti  
**R. Jareckui**  
Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328



**ORTODONTĖ**  
**Dr. Skaistė Našlėnaitė**  
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)  
**Royal York Orthodontics**  
3029 Bloor Street West  
(prie naujos 'PARAMOS')  
Toronto ON, M8W 1C5  
Tel. (416) 207-0885  
www.RoyalYorkOrtho.com  
Kviečiame mažus ir didelius!

## SKAITYTOJAI PASISAKO

# KAS ĮKŪRĖ "DAINAVĄ"?

**GRAŽINA  
KRIAUCIŪNIENĖ,**  
Lansing, MI

Skaitant Onos Voverienės "Adolfo ir Jadvygos Damušių šeima" (*Tėviškės žiburiai* 2011. V.10 Nr. 19 ir Nr. 20) susidarė vaizdas, kad autorė rašo ką girdėjus, nevisad patikrinus faktus. Taigi girdi varpus skambant, tik nevisad žino kurioj šventovėj. Gaila, bet kai spaudoj pasirodo netiksli informacija ir jei nebūna pataisyta, tai tokia klaida pasikartoja, kol laikoma neužginčijama teisybe. Laikui bėgant, praeities prisiminimai tampa migloti. Vieni įvykiai būna užmiršti, kiti išpūsti iki neatpažinimo. Kaip tik šį pavasarį čia spaudoj buvo keltas klausimas: nuo kada galima apie mirusį visą teisybę sakyti, o ne tik jį/ją liaupsinti/kanonizuoti? Vienas mano vyro Romualdo bičiulis mums rašė, kad netiktų apie "nabašniką" negatyviai kalbėti per laidotuves ir šermenų pietus, o po to – jau galima. Tai aš šiuo patarimu ir pasinaudosiu.

Pirmiausia O. Voverienės straipsnyje užkliuvo teigimas "popiežius Jonas Paulius II Adolfą Damušių apdovanojo Šv. Silvestro ordinu". Lietuvoje gyvenantiems ir nesupažinusiems su tokio apdovanojimo eiga gali susidaryti įspūdis, kad pats popiežius asmeniškai ordiną įteikė. Ne visai taip. Šis ordinas buvo gautas Ateitininkų federacijos tarybos iniciatyva dr. Damušiui už jo nuopelnus. Aš dalyvavau Tarybos posėdyje, kai šis sprendimas buvo priimtas. Buvau ir Mišiose, kai ordinas buvo įteiktas. Čia niekur popiežiaus nebuvo.

Teigimas "...lietuvių jaunimo stovykla 'Dainava' dabar pavadinta A. Damušio vardu" yra visiškai nesąmonė. Ši vietovė yra ALKRF jaunimo stovykla, vėliau per konkursą įgavusi 'Dainavos' vardą ir taip iki šiol vadinasi. Konkurso laimėtoja buvo torontietė Dainora Juozapavičiūtė. Atrod, autorė nepasitikrino, kad tik vienas pastatas stovykloje yra pavadintas A. Damušio vardu, bet ne visa stovykla. "Norėdama būti arčiau savo įkurtos stovyklos, Damušių šeima persikėlė gyventi į Detroitą". Prieš rašant tokias fantazijas, siūlau susipažinti su Dainavos steigimu ir statyba. Kadangi Dainava atsidarė stovyklautojams prieš 54 metus, beveik nebėra gyvų tarpe tų, kurie dalyvavo stovyklos įkūrimu. Tačiau jų liudijimas, žodžiai liko užfiksuoti Dainavos leidiniuose. Čia pateiktą informaciją cituosiu iš *Dainava 30* (1986) leidinio, kurį Dainavos tarybos įpareigoti mes, dr. Romualdas Kriaučiūnas ir aš, redagavome. Leidinyje Romualdas at-

siklausė penkių asmenų keltą klausimą apie Dainavos įkūrimą. Čia viso leidinio neperrašysiu, bet pateiksiu žodžius asmenų, kurie dirbo Dainavos labui nuo pat pradžių. "Jų įnašas Dainavai yra neabejotinos svarbos, o jų pasisakymai yra atviri ir nuoširdūs" (iš leidinio). Priedu kai kuriuos pateiktus klausimus ir atsakymus tiksliau susipažinti, kaip Dainava kūrėsi.

*Kokiomis aplinkybėmis gimė jaunimo stovyklos mintis?*  
Dr. Adolfas Damušis rašo: "Būnant Amerikos Lietuvių Rom. katalikų federacijos valdyboje, jau 1952 m. seime kėliau nuosavos stovyklos įsigijimo mintį... 1954 m. ALRKF-

*Kad ir talkos būdu statant reikėjo ir lėšų. Kaip tas reikalas buvo sprendžiamas?* Inž. Jurgis Mikaila: "Bronius Polikaitis buvo pagrindinis lėšų organizatorius. Be jo būtų buvę sunku išsiversti. Labai daug padėjo kun. V. Dabušis". Inž. Bronius Polikaitis: "Lygiagrečiai su statybos komiteto sudarymu buvo suorganizuoti jaunimo stovyklos globos komitetai Čikagoje, Clevelande, Detroito, New Yorke, o vėliau ir Grand Rapids". Kun. Viktoras Dabušis: "Man teko vadovauti New York sudarytam komitetui, kuris sutelkė arti \$40,000.00 aukų. Buvo didelis entuziazmas..."

*Ar susilaukta kokios išskir-*



Vaizdai iš Dainavos stovyklavietės Ntr. iš leidinio "Dainava"

jos seime, Cleveland, OH, pristatytas nutarimas stovyklos įsigijimo idėją realizuoti".

*Kas pagaliau atrado tą vietovę, kur įsikūrė Dainava?* Inžinierius Jurgis Mikaila: "Mrs. Helen Rauby ieškojo ūkio, kaip 'investment'... Ji žinojo, kad ALRK federacija ieško žemės sklypo su ežeru. Apžiūrėjus ūkį, kuris gali tiktai jaunimo stovyklai, apie tai ji pranešė kun. B. Dagiliui. Kun. Dagilis pranešė man. Aš, susitaręs su kun. Dagiliu, pakviečiau Bublius, Polteraičius, Bajorūnus, B. Polikaitį ir E. Paurazienę nuvažiuoti ir apžiūrėti ūkį."

*Koks buvo pirmasis įspūdis...?* Dr. Leonas Bajorūnas: "...prieš akis atsivėrė žavėtinas vaizdas: slėnis su neperdeliu ežeru, apsuptu rudens spalvomis pasipuošusiais medžiais. Stovyklai vieta buvo puiki ir erdvi... Ypač susižavėjęs buvo kun. Dagilis. Jis tuojau įmokėjo iš savų pinigų reikalaujama 300 dolerių užstatą, kuris pražūtų, jei pirkimas neįvyktų. Tais laikais tai buvo nemaža pinigų suma". Inž. Bronius Polikaitis: "Tačiau pagrindinis sprendimas... priklausė ALRKF-jos Tarybai, kurios posėdis įvyko... Čikagoje (lapkričio 4-5 d.d.). Po ilgokų diskusijų... sprendimas padarytas šią vietovę pirkti ir ten įkurti jaunimo stovyklą.

*tinės paramos?* Inž. Jurgis Mikaila: "Daugiausia padėjo Detroito lietuviai, ateitininkai, skautai ir Putnamo seselės". Inž. Bronius Polikaitis: "...kritiškuose statybos eigos momentuose... daugiausia gelbėdavo New Yorko globos komitetas, vadovaujamas kun. V. Dabušio. Man tiesiog nesuprantama, kaip jis sugebėdavo visa tai padaryti..."

Dar vieną iš bėdos gelbėtoją vis tik turiu paminėti. Tai dr. Petras Kisielius iš Čikagos. Jei jis negalėdavo sutelkti lėšų, tai bent savo vieno ar kito tūkstančio čekį paskolindavo".

Prie čia suminėtų, dar yra daugel žmonių, kurie talkino savo jėgomis, talentais. Architektai – Edmundas Arbas, Arvydas Barzdukas, Vilius Vasiulis, Mečys Narbutas, Petras Melninkas, Algis Bublys – ruošė pastatų planus. Vaciaus Lelio planu ir dideliu prisidėjimu išsalfatuoti visi Dainavos keliai ir sporto aikštės. Česlovas Anužis įvedė elektros tinklą dviaukščiame pastate. Mykolas Abarius aktyviai gelbėjo mūrinių darbuose. Kazys Jankauskas atliko sporto aikščių įrengimus. Leonardas Kutkus daug darbo įdėjo statant abi aikšteles su lentomis šokimui į ežerą.

Nukelta į 12-tą psl.

# NUOMONĖ

## Ar politika krikščioniška?

**EGIDIJUS VAREIKIS,**  
Lietuvos respublikos  
seimo narys



Koks turi būti tikėjimo ir politikos santykis šiandieniam pasaulyje? Reikia pastebėti, kad diskusija Europoje ir pasaulyje vyksta ir intensyvėja. Postūmį šioms mintims davė neseniai savaitraštyje *Newsweek* pasirodžiusi kritika apie tai, kad Europos politika pramiegojo, o gal net prasimuliuavo galimybę atnaujinti politikos veidą, sugrįžtant prie tikėjimo vertybių. Pasak teksto, Europa, uoliai gindama valstybės pasaulietiško dogmą, šiandien tapo panaši į pasenusią hipę, manančią, kad valstybė turi būti pasaulietiška.

Prieš kelis šimtmečius jokia politika nebuvo įmanoma be Bažnyčios pritarimo (todėl ir Vytautas Didysis nespėjo tapti karaliumi), šiandien gi – atvirkščiai – Bažnyčia liepiama “įsiklausyti” į vadinamąsias realijas. Kada buvo geriau – anuomet ar šiandien? Reikėjo ar nereikėjo į Europos konstituciją įrašyti krikščionybę? Reikia ar nereikia melstis seime? Ar gali Lietuva viešai didžiūotis, kad yra katalikiškas kraštas? Yra manančių, kad Bažnyčios ir valstybės atskyrimas buvo tiesiog Apšvietos epochos išmonė. Epocha baigiasi, tad ir išmones reikia pamiršti.

Europinėje diskusijoje – reikia ar nereikia krikščioniškos valstybės, keliamas ne vienas klausimas, į kurį atsakyti ne taip jau lengva. Nedaug tėra šalių, kurios nori vadintis krikščioniškomis. Pvz., katalikiškų valstybių formaliai vos keletas: Argentina, Kosta Rika, Lichtenšteinas, Malta, Monakas... Jei norime kurti krikščionišką valstybę, reikia atsakyti į kelis pagrindinius klausimus. Pirmas – ar valstybė turi imtis krikščionybės gynėjo vaidmens? Einant toliau – ar legalizuojame kryžiaus žygius,

o klaidatikius stumiame į visuomenės pakraščius? Ginant žmogaus teises sovietų okupacijos metais, atkuriant Lietuvos nepriklausomybę Bažnyčia tikrai atliko politinį vaidmenį, tačiau tai laikytina veikia išimtimi, o ne taisykle.

Antra – kas turi teisę viešai vertinti politinių sprendimų atitikimą krikščionybei? Išimtinai popiežius, vyskupai, visi dvasininkai, tikintys pasauliečiai, krikščionių partija...? Kam tenka teisė transformuoti Kristaus mokymą į teisės aktus? Kokį politinį vaidmenį tada suteikiame Bažnyčios hierarchams? Galiausiai, ar jie nori būti politinių sprendimų vertintojai? Kitais žodžiais kalbant, jei jau turime Konstitucinę teisę, tai turėtume sukurti ir teisę, kuris turėtų neapskundžiamą galimybę nutarti, krikščioniškas ar ne krikščioniškas yra vienas ar kitas politinis sprendimas. Jei pagalvosime, tarkime, apie šeimos politiką ar tokį nedidelį dalyką kaip alkoholio pardavimas naktį, pamatysime, kad ir Bažnyčia tikriausiai nelabai norės ko nors diktuoti, o ir mes patys nelabai žinosime, kas politikoje krikščioniška, kas ne. Šiandien seime yra tiek krikščionių (TS-LKD, Krikščionių partija), kiek, regis, nebūta niekad istorijoje. Bet ar politika krikščioniška?

Trečia – kaip bus su nevyriausybinėmis organizacijomis statusu? Dauguma jų taikosi depolitizacijos principo, tačiau ne viena deklaracija esanti krikščioniška. Praėjusiais metais atšventėme Žalgirio pergalės metines. Tai buvo tikra pergalė prieš formaliai tikrą krikščionišką valstybę ir laikyta pozityviu žingsniu Lietuvos valstybės likimui. XXI š. pasaulyje religija tampa vis svarbesniu veiksmu politikoje. Ne paslaptis, kad kai kuriuose, kad ir visai tolerantiškuose kraštuose religinių nesutarimų nestinga. Kita vertus, ar valstybės misija tėra užtikrinti BVP gamybą ir teisingą biudžeto paskirstymą, ar ką daugiau? **TSŽ**

\*\*\*

## Seniausia Europos valstybė

Baltai sukūrė seniausią Europos valstybę, teigia lietuvių kilmės žurnaliste iš Venezuelos, praeities tyrinėtoja Jūratė Statkutė de Rosales, pristatanti Lietuvoje savo knygą *Europos šaknys ir mes, lietuviai*. “Jeigu tikėtume kronikomis, baltai buvo pirmutinė organizuota Europos valstybė, ankstesnė už graikus ir romėnus”, spaudos konferencijoje Vilniuje sakė J. Statkutė de Rosales, politikos, ekonomikos ir kultūros savaitinio žurnalo *Zeta* vyriausioji redaktorė. Anot jos, to laikotarpio valstybė galėjusi egzistuoti jau apie 1492 prieš mūsų erą Šiaurės Vokietijos teritorijoje – Jordano kronika esą tvirtina, kad jau tuomet buvę karaliai, ten yra aprašoma vienos tautos istorija, be to, atsiranda teokratijos ženklai.

Pasak J. Statkutės de Rosales, nuo 1970 m. atlikti tyrinėjimai parodė, esą gotai iš tiesų turėtų būti vadinami gudais ir jie yra kilę iš Pabaltijo, o su germanais nėra niekaip susiję. Taip teigti, anot tyrinėtojos, leidžia išanalizuoti senieji raštai, ypač ispanų. Ji tvirtina, kad iki XVIII š. istorijos dokumentuose baltų vaizdas buvo aiškus, tačiau paskui pasirodė klaidingi teiginiai gotus vadinant germanais.

Tyrinėtoja teigė, kad nuo 1812 m. dėl klaidos verčiant pradėta teigti, kad gotai kilę iš Skandinavijos, o ne nuo Pabaltijo, ir taip jie “pasidarė germanais”. O Dakija, kurią I tūkstantmečio pradžioje užėmė Romos imperija, įkūrė būtent baltų palikuonys. Anot autorės, senosios istorijos pasakoja, kad tie baltai vieną iš pirmų valstybių įsteigė ne Pabaltijyje, o tai buvo Dakija dabartinėje Rumunijoje ir Bulgarijoje. Iki XVIII šimtmečio visi jos surasti raštai sutapatina Dakiją su Pabaltijiu, bet ją dar

nepaprastai nustebino išžilus vokiečių istorikų neigimas, kad tie gudai, kurie vėliau sunaikino Romą, negalėjo būti dakai. “Dakija baltų istorijoje buvo labai svarbi, nes ji buvo ypatingos ir aukštos kultūros centras”, tvirtino tyrinėtoja. Be to, vestgotai, ostgotai buvo rytiniais ir vakariniais baltais, gepidai buvo baltai nuo Vyslos žiočių. Jie migruodami pasiekė Italiją, Šiaurės Prancūziją ir Ispaniją. J. Statkutės de Rosales teigimu, būtent iš baltų kalbos susiformavo ispanų kalba.

“Didžiausias požymis yra tas, kad dabartinė Kastilijos kalba yra lotynų kalba taip, kaip ją tarė baltai. Tų tarimų buvo keletas. Vakarienių baltų buvo ten, kur yra antkapiai su žodžiu Sembus, maždaug panašus į žemaičių dvibalsių tarimas, tuo tarpu oficialioji ispanų kalba, kuri gimė Kastilijoje, yra rytinių baltų tarimo. Tą galima spręsti iš dvibalsių”.

J. Statkutė de Rosales gimė 1929 m. Kaune. Jos tėvas Jonas Statkus 1931-1934 m. buvo Lietuvos saugumo tarnybos vadovas, 1939-1940 m. – Tautininkų sąjungos generalinis sekretorius. 1940 m. liepos 6 d. kartu su Augustinu Povilaičiu, paskutiniu to meto nepriklausomos Lietuvos saugumo tarnybos vadovu, bei generolu Kaziu Skuču sovietų okupacinės valdžios suimtas ir išvežtas į kalėjimą Rusijoje. Žūtis laikas ir kapo vieta iki šiol nėra žinomi.

Nuo 1983 m. J. Statkutė de Rosales yra populiaraus opozicinės krypties Venezuelos žurnalo *Zeta* vyriausioji redaktorė, turi nuolatinę skiltį dienraštyje *El Nuevo Pais*. Ilgą laiką bendradarbiavo su JAV Klyvlando lietuvių laikraščiu *Dirva*. **BNS žinios-2011.VI.16**

## Taupykime Paramoje

Need portfolio advice or a second opinion on your investments? Paying commissions or high fees? Talk to **Al Saplys**, our Director, **Wealth Management**, 416-419-7047

### TAUPOMOJI SĄSKAITA

<b>"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)</b>	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	<b>2.00%</b>
1 metų	<b>1.75%</b>
2 metų	<b>2.25%</b>
3 metų	<b>2.50%</b>
4 metų	<b>2.75%</b>
5 metų	<b>3.00%</b>

### KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.50%

<b>"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji</b>	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	<b>0.025%</b>
\$5,000.00 – \$9,999.99	<b>0.100%</b>
\$10,000.00 – \$24,999.99	<b>0.150%</b>
\$25,000.00 – \$59,999.99	<b>0.250%</b>
Virš \$60,000.00	<b>0.500%</b>

### PLANAS 24

Aukštesni nuosimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

### JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.30%

### PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

#### NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	<b>3.50%</b>
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	<b>2.85%</b>
1 metų	<b>3.20%</b>
2 metų	<b>3.50%</b>
3 metų	<b>3.70%</b>
4 metų	<b>3.80%</b>
5 metų	<b>4.00%</b>

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal poreikį

#### RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU

**3.75%** ir aukščiau

#### ASMENINĖS PASKOLOS

**5.50%** ir aukščiau

#### ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS

**7.0%** ir aukščiau

### INVESTICINĖ SĄSKAITA

<b>"GIC" INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)</b>	
1 metų	<b>1.75%</b>
2 metų	<b>2.25%</b>
3 metų	<b>2.50%</b>
4 metų	<b>2.75%</b>
5 metų	<b>3.00%</b>
1 metų iškeičiamas	<b>1.50%</b>

### "GIC" INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)

1 metų	<b>1.50%</b>
2 metų	<b>2.10%</b>
3 metų	<b>2.25%</b>
4 metų	<b>2.50%</b>
5 metų	<b>2.75%</b>
1 metų iškeičiamas	<b>1.50%</b>
1 metų JAV dolerių	<b>0.50%</b>

### TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	<b>0.50%</b>
90–179 dienų	<b>1.00%</b>
180–269 dienų	<b>1.00%</b>
270–364 dienų	<b>1.00%</b>
1 metų	<b>1.25%</b>
2 metų	<b>1.50%</b>
3 metų	<b>1.75%</b>
4 metų	<b>2.00%</b>
5 metų	<b>2.50%</b>

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuosimčiais

### PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	<b>1.60%</b>
1 metų	<b>1.75%</b>
2 metų	<b>2.25%</b>
3 metų	<b>2.50%</b>
4 metų	<b>2.75%</b>
5 metų	<b>3.00%</b>

Visi pateikti nuosimčiai gali būti keičiami be įspėjimo



**PARAMA**

www.parama.ca

### LIEUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuosimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.  
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1  
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

**AKTYVAI per \$200,000,000**

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika



### Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171  
1252 Hurontario St.  
Mississauga, ON L5G 3H3  
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900  
104-3945 Doug Leavens Blvd.  
Mississauga, ON L5N 0A5  
www.9thlinedental.ca

# Lietuvos jaunieji krepšininkai – geriausi pasaulyje!

## SPORTAS



Lietuvos jaunių krepšinio rinktinė (treneris K. Maksvytis), tapusi pasaulio čempione

Tūkstančiai gerbėjų liepos 11 d. vakarą Vilniuje sveikino pasaulio čempionais tapusių devyniolikmečių vaikinių krepšinio rinktinę (treneris Kazys Maksvytis). Rotušės aikštėje komandos vadovui Jonui Valančiūnui ažuolo lapų vainiką įteikė prezidentė Dalia Grybauskaitė. “Jų pavyzdys bus mūsų vyrams Europos čempionate”, sakė prezidentė, turėdama omenyje rugsėjį Lietuvoje vyksiantį Europos vyrų krepšinio čempionatą. Jaunieji krepšininkai, nugalėję baigminėse varžybose Serbijos komandą rezultatu 85:67, tapo jaunių pasaulio čempionais ir įrodė, kad Lietuvos krepšinio aikštėse tęsiamos pačios geriausios šio žaidimo tradicijos. Laimėtojus pasveikino vyriausybės vadovai, artimieji ir tūkstančiai krepšinio mėgėjų.

Inf. ir ntrs. iš [bernardinai.lt](#)



Žaidėjų pergalę pasidžiaugė ir juos pasveikino Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė



Lietuvos krepšinio pasaulinė pergalė – puiki proga pasidžiaugti visiems šio žaidimo gerbėjams. Vilniuje ir Kaune tūkstančiai lietuvių, susirinkę miesto aikštėse, sveikino geriausius pasaulyje jaunuosius krepšinio žaidėjus

## Žinios iš Lietuvos

- Nei vienas iš dvidešimties Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės kandidatų, kuriuos pasirinko komandos strategas Kęstutis Kemzūra, neatsisakė padėti valstybinei komandai Lietuvoje šiemet vykstančiame Europos čempionate. Liepos 18 d. prasidedančioje pirmojoje treniruočių stovykloje dalyvaus 19 žaidėjų, mat grynėjas Šarūnas Jasikevičius prie komandos prisijungs tik rinktinės štabui liepos 24 d. persikėlus į Palangą. Pasirengimą žemyno pirmenybėms pradės šie krepšininkai: Mantas Kalnietis, Šarūnas Jasikevičius, Tomas Delininkaitis, Martynas Pocius, Rimantas Kaukėnas, Martynas Gecevičius, Renaldas Seibutis, Deividas Gailius, Simas Jasaitis, Artūras Jomantas, Mindaugas Kuzminskas, Mindaugas Lukauskis, Paulius Jankūnas, Kšyštofas Lavrinovičius, Darjušas Lavrinovičius, Darius Songaila, Donatas Motiejūnas, Jonas Valančiūnas, Marijonas Petravičius ir Robertas Javtokas.

- Lietuvos vaikinių iki 19 metų krepšinio rinktinėi, laimėjusiai aukso medalį, Vyriausybė nusprendė skirti 150,000 Lt premiją. Toks sprendimas priimtas atsižvelgiant į “nuoseklius laimėjimus ir ypač paskutinįjį”. Trenerio Kazio Maksvyčio auklėtiniais pinigai bus skirti iš Kū-

no kultūros ir sporto departamento lėšų.

- Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės meistrai iš Londone įvykusios pasaulio taurės baigmės grįžo skirtingų nuotaikų: Laura Asadauskaitė džiaugėsi antra vieta, o Edvinas Krungolcas galvoja apie teismus, rašo dienraštis “Kauno diena”. L. Asadauskaitė pasaulio taurės baigmės varžybose surinko 5284 taškus ir vos 24 taškais nusileido nugalėtojai olimpinei čempionei vokiečiai L. Schonenborn (5308 tšk.). Tuo metu olimpinis vicečempionas E. Krungolcas pasaulio taurės baigmėje užėmė paskutinę 36-ją vietą (3196 tšk.). “Nežinau, kas kalti – ar organizatoriai, ar šaudymo įrangos atstovai, tačiau tai buvo visiškasis fiasko, – *Kauno diena* sakė sportininkas. – Kai pradėjau šaudyti, aparatūra visiškai neveikė, o teisėjai nieko negalėjo ar nenorėjo padaryti”. Lietuvos sportininkas pateikė protestą, tačiau į jį kažkodėl niekas nureagavo. “Dėl techninių nesklaidumų šaudymo varžybose buvo pateikti 6 protestai ir visi atmesti – man tai kvepia kriminalu”, – piktinosi E. Krungolcas. Penkiakovininkas žada Tarptautinę šiuolaikinės penkiakovės sąjungą paduoti į teismą. VP

## SKAITYTOJAI PASISAKO

### KAS ĮKŪRĖ “DAINAVĄ”?

Atkelta iš 10-to psl.

A. Bacevičius ilgus metus buvo nuolatiniu Dainavos vandens vamzdžių taisyto ir priežiūros darbe. Inž. Pranas Baltakis buvo pirmuoju Spyglinio ežero nusausinimo vykdytoju pagal dr. L. Bajorūno paruoštą planą. Adolfas Vasiulis įrengė lentynas visuose namuose. Daug medelių ir pušelių ploto pagražinimui, laukžvėties suolai – tai jo darbas. O kur dar nesuskaičiuojama savaitgalių talka, kuri valė, gražino, medžius sodino! Tai sakyti, kad A. Damušis įkūrė Dainavą, tai tas pats kaip sakyti, kad Kristoforas Kolumbas įkūrė Ameriką.

Toliau, būtina paminėti Dainavos statybos komitetą, kuris jau 1956 m. pradėjo darbą. Tai inž. J. Mikaila – pirm., dr. L. Bajorūnas, kun. B. Dągilis, inž. J. Dunčia, inž. J. Valukonis ir E. Alkevičius. Na, o po metų dr. A. Damušis rašo: “1957 metų pavasarį persikėliau iš Klyvlando į Detroitą ir pradėjau užplanuotus statybos darbus vykdyti...” O kur dingio komiteto pirmininkas, kurio vietą A. Damušis užėmė? Atsakydamas į klausimą *Koks buvo sunkiausias momentas stovyklos gyvavimo istorijoje?*, inž. Mikaila rašo:

“Kai sumaniai buvo eliminuotas iš Tarybos ir statybos komiteto”. Čia dar vienas klausimas man iškilo. Statant Dainavą, buvo pakviestas Putnamos seselės stovyklai administratori. *Dainava 25* ištrauka: “1957 m. liepos pradžioje su kun. V. Vaclovu Paulausku atvažiavo trys seselės... (ir) prasidėjo pirmoji lietuvių stovykla Dainavoje... Seserys tokioms mergaičių stovykloms vadovavo 21 metus... Seserys taip pat tvarkė virtuvės reikalus ir talkino stovyklos administracijai nuo 1957 iki 1970 metų. 1971 m. vasarą talkino per visą sezoną, bet jau nebevadovavo virtuvei, o nuo 1972 iki 1977 metų atvykdavo tik dviem savaitėm vesti lietuvių stovyklą”. Kas atsitiko, kad negrįžo? Kas jas pašalino? Leidiniuose šios informacijos nėra, nors teko įdomių gandy girdėti.

Baigdama noriu dar vieną reikalą išaiškinti. *Dainava 25* leidinyje aprašant Dainavos pirkimą rašoma: “ALRK federacija neturėjo turto, kuriuo galėtų šį pirkimą garantuoti. Tą garantiją savo namais bei kitu asmeniniu turtu turėjo duoti Adolfas ir Jadvyga Damušiai ir kun. Antanas Juška”. Mums iškėlus šį teigimą *Dainava 30* leidinyje gavo-

me netikėtą atsakymą iš inž. J. Mikailos: “Stovykla buvo pirktą ‘on ‘Land Contract’. Jokių užstatų nereikėjo. Be to, ką galėjo dar neįsikūręs DP užstatyti: skoloje esanti namų ir seną automobilį? Visus pirkimo dokumentus turėjau savo rankose. Jokių garantijų nereikėjo”.

Prieš spausdindami šį pareiškimą, patys patikrinome, kaip ten buvo: Ann Arbor suradome visus pirkimo dokumentus, kalbėjau asmeniškai su šiuo pirkimo specialistais ir atsakymas aiškus – jokie užstato nereikėjo ir nebuvo. Tačiau šis mitas tęsėsi. Ne kartą tai perskaitę spaudoje rašėme pataisyti ir truko apie dvidešimt metų, kol pagaliau pati Jadvyga Damušienė prisipažino *Į laisvę* žurnale, kad jokie užstato Dainavos pirkimui nebuvo.

Tai va, kaip kartais per per didelį entuziazmą galima nuo tiesaus kelio nuslysti. Džiaukimės Dainava, likime dėkingi tiems, kurie ją mums pastatė, vertinkime ir padėkime tiems, kurie šiomis dienomis ją rūpinasi ir prižiūri. Žiūrėkime ir vertinkime Damušių ir kitų įnašą stovyklai anų dienų perspektyvoje, o ne per nostalgijos “ružavus akinius”.

## Nebenorime tik stebėti

**AGNĖ BILOTAITĖ,**  
seimo ir Jaunimo  
bendruomenės narė,  
TS-LKD pirmininko pavaduotoja



Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos Jaunimo bendruomenė, jausdama atsakomybę bei pareigą tiems, kurie kovoja už Lietuvos nepriklausomybę sukilimuose, pokario kovose, Sibiro tremtyje, disidentinėje veikloje bei Lietuvos Sąjūdyje, mano, kad ateina metas šią moralinę skolą gražinti, savo darbais, ne žodžiais darsyk patvirtinti, kad laisvės gynėjų auka nebuvo beprasmė. Juk laisvė mums nebuvo dovanota, ją reikėjo išplėsti iš imperijos gniaužtų ir pralieti daug nekalto kraujo.

Tad mūsų, jaunųjų, savo gyvenimą kuriančių laisvės dvasioje, pareiga ir priedermė tą laisvę išnaudoti kuriant Lietuvos valstybę tokią, kokią patys norime matyti, kokioje norime gyventi ir kurios nieku gyvu nenorėtume palikti. Matydami teigiamas permainas Lietuvoje nors pamažu, bet vis dėlto mažėjančią neskaidrumo, korupcijos ir oligarchijos erdvę, gerus pilietiškumo ir patriotiškumo pavyzdžius, mes negalime ir nenorime visko palikti savieigai. Jaučiame poreikį ne tik veikti patys, bet ir telkti bei vienyti visą Lietuvos ateičiai neabejingą jaunimą.

Mes nebenorime valstybės gyvenimo stebėti iš šalies – iš žiniasklaidos pranešimų, iš tendencingų ir primestų “ekspertų” vertinimų, iš nuomonių ir piktų komentarų, skleidžiančių vien nusivylimą, apatiją ir nevilį. Visa tai piešia niūrų valstybės be ateities ir be vilties paveikslą ir verčia nematyti to, kas gražu ir kuo verta didžiuotis. Valstybė yra tokia, kokie esame mes – geri-negeri, teisingi ir atidūs vienas kitam ar ne, vieningi ar abejingi. Mes manome, kad jaunas, protingas ir sąmoningas žmogus nori, gali ir turi pats kurti ne tik savo asmeninį gyvenimą, bet ir svariai prisidėti prie savo bendruomenės, savo miesto ir savo valstybės dabarties ir ateities. Metas Lietuvos jaunimui su visa drąsa, jaunatvišku idealizmu ir energija įsitraukti į valstybės kūrimo bei stiprinimo procesą, aktyviai dalyvauti valstybės valdyme, prisidėti įgyvendinant valstybei svarbias, teigiamas permainas. Esame tikri, kad jaunojoje dešinėje slypi didelis pajėgumas, kurį teisingai nukreipę galime siekti esminio atsinaujinimo visoje valstybėje. Mes tikime šviesia Lietuvos ateitimi ir nebijome imtis atsakomybės. Mes norime gyventi teisingoje, saugioje, padorių žmonių Lietuvoje. Valstybėje, kurioje galima gauti geriausią išsilavinimą, kurti darnią šeimą ir auginti laimingus vaikus, plėtoti sąžiningą verslą, atskleisti savo kūrybines galias, jaustis reikalingam ir vertinamam, siekti savo laimės čia, Lietuvoje. Tad imamės burti tuos, kurie tiki Lietuva, nori įtvirtinti šalies nepriklausomybę, bendru ryžtu, susitelkimu ir vieninga kryptimi kurti geresnę Lietuvą, mūsų visų Lietuvą. Kviečiu palaikyti aktyvų ir pilietišką jaunimą.

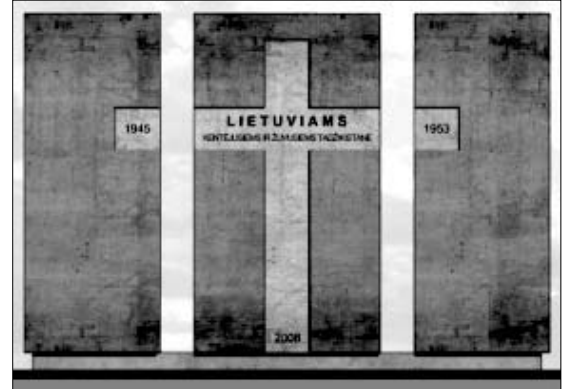
(TS-LKD partijos XVII suvažiavime Vilniuje pasakyta kalba 2011 m. birželio 18 d.) **TSŽ**

## JAUNIMO ŽODIS



Liepos 7 d. iš Vilniaus geležinkelio stoties į Tadžikistano respubliką ir Tomsko sritį Rusijos federacijoje pusei mėnesio išvyko dvi projekto “Misija Sibiras‘11” jaunimo ekspedicijos. Šiomet į Sibirą išlydėtos dvi grupės užsibrėžė įvykdyti keletą svarbių tikslų: Tomsko srityje pastatyti medinius kryžius ir palikti išskirtinę simbolinę Lietuvos trispalvę, užpildytą Sibire likusiems lietuviams skirtomis žinutėmis, o Tadžikistano respublikoje – pastatyti paminklą čia gyvenusiems ir kalėjusiems tremtiniams pagerbti.

Projektas “Misija Sibiras” rengiamas nuo 2006-ųjų metų, Rusijos federacijoje, Kazachstane bei Tadžikistane, kur buvo tremiami



**Paminklo, kuris bus pastatytas Tadžikistano tremtiniams-lietuviams pagerbti, piešinys. Aut. architektas A. Vyšniūnas**

lietuviai, lankėsi 10 jaunimo ekspedicijų. Iki šiol 8 jaunimo ekspedicijos sutvarkė apie 70 lietuvių kapinių, aplankė apie 100 lietuvių ar lietuvių kilmės asmenų, dėl įvairių priežasčių pasilikusių gyventi tremties vietose.



**“Misija Sibiras‘11” dalyviai Vilniaus geležinkelio stotyje prieš išvykdami į istorinę kelionę po Sibiro ir Tadžikistano tremties vietas**  
Inf. ir ntrs. iš Bernardinų tinklalapio

## Elektronika mūsų gyvenime: ką gauname, ką prarandame

Spaudoje pasirodė pranešimai, kad Bombėjuje (Indija) esanti rašomųjų mašinėlių gamykla pagamino paskutinę savo gaminių laidą. Prieš 50 metų įsteigta sėkminga įmonė praranda savo užsakovus, kurie renkasi modernią elektroninę įrangą – kompiuterius. Tik arabų rašmenimis pagamintos rašomosios mašinėlės dar suranda savo pirkėjus ir pritaikymą. Rašomoji mašinėlė – ne vienintelis daiktas, kuris netrukus išnyks iš mūsų gyvenimo. Straipsnio internete autorius, vardindamas 9 daiktus, kurie greitai išnyks iš mūsų gyvenimo, neapgailestauja dėl jų, tačiau primena, kad naujovės kalba ne tik apie pažangą, bet ir mūsų netektis.

Pašto įstaigos, atsiradus kompiuteriams, pirmosios pajuto artėjančią neatšaukiamą permainą. Buvusią nepakeičiamą pašto ryšių įstaigą lankome vis rečiau ir rečiau. Rašomus ir siunčiamus laiškus pakeitė elektroninės žinutės, akimirksniu nuskriejančios nurodytu adresu. Siuntas daug greičiau ir patikimiau pristato UPS ir FedEx. Pašto dėžutėje dažniausiai randame tik mokesčių vokelius ir reklaminius leidinius, kuriuos metame į šiukšlių dėžę.

Patogus finansinio atsiskaitymo būdas – čekiai ir jų knygutės irgi pamažu nyksta iš apyvartos, populiarėjant elektroninei bankininkystei. Čekių operacijos ir apskaita finansinėms įstaigoms nuostolinga, nenaudingos laiko ir darbo sąnaudos. D. Britanija jau 2016 metais žada atsisakyti popierinių čekių. Šiaip ar taip jau dabar dažniausiai atsiskaitome kortelėmis, mokesčius mokame internetu. Tai pagreitins pašto tarnybos žlugimą. Spausdinti laikraščiai ir knygos, televizorius ateityje taps antikvarine vertybe. Kiekvienas nešiojamojo telefono ekrane galėsime skaityti knygas ir

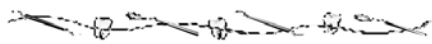
laikraščius, matyti televizijos programas bet kur ir bet kada. Šie mažieji daigiatiksliai telefonai baigia išstumti savo pirmtaką – laidinį telefoną.

Liūdniausia pripažinti, kad labai keisis muzikos pasaulis. Ir ne dėlto, kad šykštuoliai ar prekeiviai, užuot pirkę, vagia įrašus iš interneto. Muzikos įrašų ir radijo bendrovės, trokšdamos kuo didesnio pelno, populiariausių ir dažniausiai klausomų kūrinių įrašus parduoda su visokiais ribojimais ir, žinoma, gana brangiai, atimdamos galimybę iš eilinio klausytojo pasimėgauti muzika.

Lig šiol mūsų gerovę ir buitį galima buvo įvertinti turimų daiktų įvairove. Elektronika keičia šitokią turėjimo sampratą. Daugelis mūsų vartojamų daiktų jau nebeužims vietos namuose, jie “bus” kompiuterio duomenų saugykloje, už kurią tikriausiai turėsime mokėti. Tėn saugosime knygas ir muzikos įrašus, foto albumus ir filmus, nebereikės šluostyti dulkių nuo knygų lentynų ar garsaploksčių; visa tai bus elektroninėje saugykloje. Tačiau... neskubėkime džiaugtis – elektroninėje saugykloje saugomas mūsų turtas gali išnykti vienu valdymo pelės spustelėjimu ar energijos tinklo kliuviniu. Negrįžtamai išnyks ir kitas mums labai svarbus gyvenimo poreikis ir saugumo jausmas – privatumas. Kuo daugiau savo gyvenimo ir veiklos sričių perkeliame į elektroninę erdvę, tuo greičiau prarandame saugumą. Net ir patikimiausias apsaugos priemonės interneto vagišiai dažnai aplenkia savo sumanumą; kiekvienas mūsų žingsnis gali būti stebimas tų, kurie domėsis jūsų gyvenimu. Vienintelio, ko niekas negali pavogti iš jūsų – prisiminimų apie paradimus ir buvusį gyvenimą. Parengė SK

### DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS



398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

**PERKATE?**  
**PARDUODATE namą ar butą?**  
**NORITE SUŽINOTI VERTE SAVO**  
**NEKILNOJAMO TURTO?**  
Prašau skambinti man

**JURGIS KULIEŠIUS**

Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

Tel. tiesiogiai: 416-568-1604

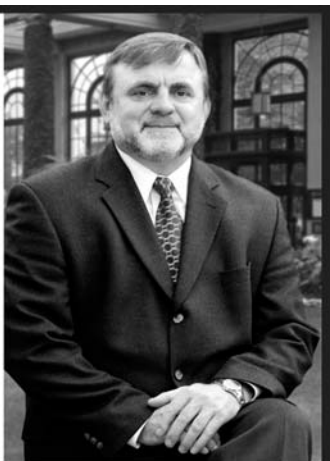
D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546

www.sutton.com kuleza@sympatico.ca



sutton group-  
assurance realty inc.,  
Brokerage

\*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED  
Jerzy Kulesza, Sales Representative



Buvusiam Lietuvių Namų valdybos nariui

**AŲA**

**LEONUI BAZILIAUSKUI**

**mirus,**

nuoširdžią užuojautą šeimai bei artimiesiems reiškia –

*Toronto Lietuvių Namų valdyba*

MŪSŲ DRAUGIJOS NAREI

**a.a. MARIJAI TIMUKIENEI**

**iškeliavus amžinybėn,**

jos sūnums SAULIUI ir PAULIUI su šeimomis bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

*KLKM dr-jos Anapilios parapijos skyrius*

**AŲA**

**LIUDUI OLEKAI**

**mirus,**

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną SALOMĖJĄ, vaikus IRENĄ ir ROMĄ su šeimomis –

*Vaišnorų šeima*

**AŲA**

**IRENAI NACEVIČIENEI**

**iškeliavus amžinybėn birželio 30 d.,**

sesis MARGARITĄ ir JOANĄ su šeimomis, jos dukrą MARGARITĄ, sūnų EDVARDA ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir stiprybės linki –

*Antanas Šelmys*

**MIRTIES PRANEŠIMAS**

**AŲA**

**MARIJA LAURUŠONYTĖ-TIMUKIENĖ**

mirė "Labdaros" slaugos namuose Toronte 2011 m. liepos 7 d., sulaukusi 90 metų amžiaus. Anksčiau miręs jos vyras Feliksas. Liko liūdintys sūnūs Saulius ir jo žmona Leanne, Povilas ir jo žmona Cindy, vaikaičiai Brett, Ashlyn, Matthew, Jacob ir Joshua. Gedulinės Mišios buvo aukojamos Lietuvos kankinių šventovėje Anapilyje, Mississaugoje, liepos 12 d. Velionė palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Norintys jos atminimą pagerbti kviečiami aukoti "Canadian Cancer Society".

*ŠEIMA*

**ATSIŪSTA PAMINĖTI**

**VARPAS**, Lietuvos laisvės kovotojų leidinys, nr. 7(201), 2011, liepa; adresas: Architektų g. 14-60; redaguoja redakcinė kolegija; šio numerio redaktorius Algimantas Zolubas; tiražas 800 egz.

**PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – TŽ leidėjai**

## Kovotoja už laisvę ir tiesą

**A.a. Antaniną Garmutę amžinybėn palydėjus**

Paprastai netektis paliečia pačius artimiausius – šeimą, apylinkę, parapiją, organizaciją. Bet yra netekčių, kurios paliečia visą tautą, nors ir išsiblaškusių plačiame pasaulyje. Nemanau, kad klystume prie pastarųjų netekčių priskirdami ir **a.a. Antaniną Garmutę**. Velionė ne sykį lankė išeiviją. Rado ją vienmintiškai savą, prisistatė su savomis knygomis apie tremtį, tiesą ir melą, iš kurių viena – *Ažuolų randai* išleista Toronte, redaguota prel. dr. Pr. Gaidos, spausdinta lietuviškoje "Litho-Art" spaustuvėje 1989 m. Visos jos knygos išeivijos lietuviams buvo ir lieka tarsi liudijimas už tuos, kurie tylėjo, kurie nedrįso ar nesugebėjo atgimstančiai tautai tarti tiesos žodį, susikaupusį išgyventų neteisybų patirtimi. Jos knygos apie tremtį ir sibirines kančias buvo pirmieji drąsūs ir tiesūs tvirtinimai, nesitaikstę su kylančia atleidimo bei užmiršimo dvasia, kurios poveikiuose kai kurių autorių ne viskas ir ne taip pasakyta. Su *Tėviškės žiburiais* velionė palaikė ilgametį, nuolatinį ryšį, siūsdama savo straipsnius, kurie mūsų skaitytojams pra-

plėsdavo gyvenimo Lietuvoje akiračius. Siejo daugelį išeivių su velione pasaulėžiūriniai bei ideologiniai principai.

Katarina Antanina Garmutė-Skučaitė gimė 1934 m. gegužės 29 d. Prienų valsčiuje, Čiudiškiuose. 1948 m. ketu-



Antanina Garmutė jaunystėje

riolikmetė viena ištremta į Irkutsko sritį. Dirbo druskos kasykloje. 1950 m. paleista. 1957 m. baigė Kauno politechnikos institutą, 1964 m. apsigynė technologijos mokslų kandidatės disertaciją. Dirbo inžiniere, 1960-1981 m. Kauno politechnikos instituto dėstytoja, nuo 1969 m. – docentė.

Tobulinosi Prahos inžinerinės technologijos institute. 1981-1989 m. dirbo Lietuvos statybos ir architektūros mokslo tyrimų institute. Ji išgarsėjo viena pirmųjų apie tremtį išleidusi autobiografinę apybraižą *Ešelonai*. Parašė dokumentinės prozos, eilėraščių, dokumentinių apybraižų. Nepaprasto darbštumo, atkaklumo ir proto aštrumo dėka, jos 125 išradimai chemijos moksle Antaninai pelnė geriausios Lietuvos išradėjos vardą.

Ypatingas jautrumas neteisybėms, kurių tiek daug lydėjo ją visą gyvenimą, atspindėjo visoje jos kūryboje. Plunksna buvo vienintelis jos ginklas, nukreiptas prieš netisības dar Lietuvos atgimimo priešaušryje. Reikėjo didelės pilietinės drąsos 1991 m. prieš Sausio 13-ąją išleisti apybraižų rinkinį *Išėjo broliai*, skirtą Lietuvos partizanų didvyriškai kovai. Po to reikėjo gintis ne tik spaudoje, bet ir teismuose, įrodinėti, kad stribas ir "liaudies gynėjas" – tai tas pats sovietinis kolaborantas. Kokio dvasinio tvirtumo reikėjo nepalūžti, pasiryžti ir pagaliau laimėti! Deja, šiai pergalei teko paaukoti savo sveikatą ir visą gyvenimą...

Mums šią netektį išgyvenant, užuojauta visiems tebūna atminimo, pagarbos ir padėkos vainikas Velionei, kurios dokumentinis bei kūrybinis palikimas toli pratęs mūsų bendravimo ryšius. Velionė, išvermingaiėjusi sunkų, sudėtingą ir pavyzdžio vertą gyvenimo kelią, amžių amžiams Dievo skirtą ramybę surado Išlaužo kapinėse š.m. birželio 30 dieną.

Ilsėkis po laisvuju Tėviškės dangumi.

(Pasinaudota *Tėviškės žinių* informacija)

**Č. Senkevičius**



Velionė su buvusiu vyriausiuoju *Tėviškės žiburių* redaktoriumi prel. dr. Pranu Gaida

**KESMINAS**  
ART STUDIO

**PAMINKLAI**

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas **(905) 510-4707**  
El.paštas: [kkesminas@hotmail.com](mailto:kkesminas@hotmail.com)

**SMITH MONUMENT CO. LTD**  
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patamaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

**Skambinti tel. (416) 769-0674**  
Adresas: 349 Weston Road  
(tarp Eglinton ir St. Clair)  
Toronto, Ontario M6N 3P7

**KELIONIŲ DRAUDIMĄ** parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstan tiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 58 8-2808 x 26 dienos metu.

OVER A CENTURY OF SERVICE

**Turner & Porter**

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE  
ETOBICOKE  
ir  
MISSISSAUGOJE

## ROYAL LEPAGE



Namą ar butą perkant,  
parduodant Jums sąžiningai  
patarnaus ir patars

**DAIVA DALINDA**  
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871  
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: [www.dalindateam.com](http://www.dalindateam.com)

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,  
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Kanados Lietuvių  
Lithuanian Canadian  
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1  
Tel. 416-889-5531



Fondas  
Foundation  
www.klfondas.org  
klfondas@on.aibn.com

Per 49 metus Jūsų sutelktas 5.09 mln. dol. Fondo  
pagrindinis kapitalas davė 3.90 mln. dol. pelno skirstymui  
lietuvių bei išlaikyti Kanadoje, humanitarinei pagalbai  
Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!  
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!  
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose  
bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.  
Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

## ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS  
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS  
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS  
RAŠTIŠKA GARANTIJA

**(416) 232-1250**

83 Six Point Road  
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)  
Toronto, ON M8Z 2X3

## Advokatas

**ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.**  
**PACE LAW FIRM**

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: [www.pacelawfirm.com](http://www.pacelawfirm.com) El. paštas: [lawyers@pacelawfirm.com](mailto:lawyers@pacelawfirm.com)

**DABAR YRA GERA  
PROGA PARDUOTI  
namą/condo,  
kai yra aukščiausios  
kainos ir  
GERIAUSIA PIRKTI,  
kai ipotekos (morgičių)  
nuošimčiai labai žemi.**

Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI



**TEODORUI STANULIUI, B.A. broker**  
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937  
ar į namus 416-231-4937

## Priešinasi projektui

Lietuvos kultūros ir mokslo veikėjai prieštarauja svarbiausių paveldo ir etninės kultūros institucijų naikinimui. Birželio 7 d. jie išplatino viešą kreipimąsi į Lietuvos respublikos seimą, kuriame išreiškia savo susirūpinimą ir nepritarimą siūlymui panaikinti Valskybinę kultūros paveldo komisiją ir Etninės kultūros globos tarybą. Ragina šį klausimą spręsti Lietuvos paveldo, lietuvių gyvosios etnokultūros plėtojimo galimybių gausinimo ir stiprinimo, o ne mažinimo, menkinimo ir naikinimo linkme.

Tarp pasirašiusių kreipimąsi yra Lietuvos valstybinės UNESCO komisijos pirmininkas, ekologas prof. dr. Romas Pakalnis, rašytojai Marcellijus Martinaitis ir Jonas Mikėlinskas, Vytautas V. Landsbergis, dainininkė Veronika Povilionienė ir Aistė Smilgevičiūtė, kompozitorius Laimis

Vilkončius, aktorius Tomas Vaisieta, europarlamentarė Radvilė Morkūnaitė, visa eilė garsių mokslininkų: hab. dr. Viktorija Daujotytė, prof. habil. dr. Romualdas Grigas, akademikas Zigmas Zinkevičius; profesoriai: Antanas Tyla, Bronislovas Genzelis, Steponas Ašmontas, Ona Voverienė, Krescencijus Stoškus, Juozas Pabrėža ir kiti.

Šių metų birželio 1 d. Seimo valdybos darbo grupės vardu seime buvo įregistruotas įstatymo projektas Dėl Lietuvos respublikos valstybinės kultūros paveldo ir etninės kultūros tarybos įstatymo, kuriuo numatoma sujungti dvi seimui atskaitingas institucijas: Etninės kultūros globos tarybą (EKGT) ir Valskybinę kultūros paveldo komisiją (VKPK), įsteigiant vieną mišrią instituciją – Valskybinę kultūros paveldo ir etninės kultūros tarybą. **Vorutos inf.**

## IŠ LIETUVOS SPAUDOS

### Totorių šventė

Trakuose š.m. birželio 18 d. įvyko tradicinė tarptautinė VII-oji totorių šventė "Sabantujus". Tai sėjos darbų pabaigos šventė, kurios metu vyko įvairūs konkursai, varžytuvės, meniniai pasirodymai. (Varpas)

### Išvyko

Teigiama, kad š.m. gegužės ir birželio mėnesiais į Vokietiją dirbti ir gyventi išvyko keli tūkstančiai Lietuvos gyventojų.

### Skolos

Graikiją slegia 1.6 trilijono litų skola. Jei Lietuvą tokio dydžio skola prislėgtų, jai grąžinti prireiktų (su palūkanomis) apie 100 metų.

### Trečioji širdis

Kauno klinikų prof. dr. Rimantas Benetis antrą kartą persodino širdį Nerijui Maskolaičiui, 25 metų amžiaus jurbarkiečiui. Pirmas persodinimas įvyko 2007 m. Operacija truko 6 valandas.

### Investicijos Olandijoje

Lietuvos verslininkai daugiausia investuoja Olandijoje, kuri garsėjanti patrauklia mokesčių sistema. 2009 m. toje šalyje buvo investuota 20% visų Lietuvos investicijų. Taip bilijonai litų išplaukia į kitas valstybes, skelbia Lietuvos rytas.

## SU ŠTURMU

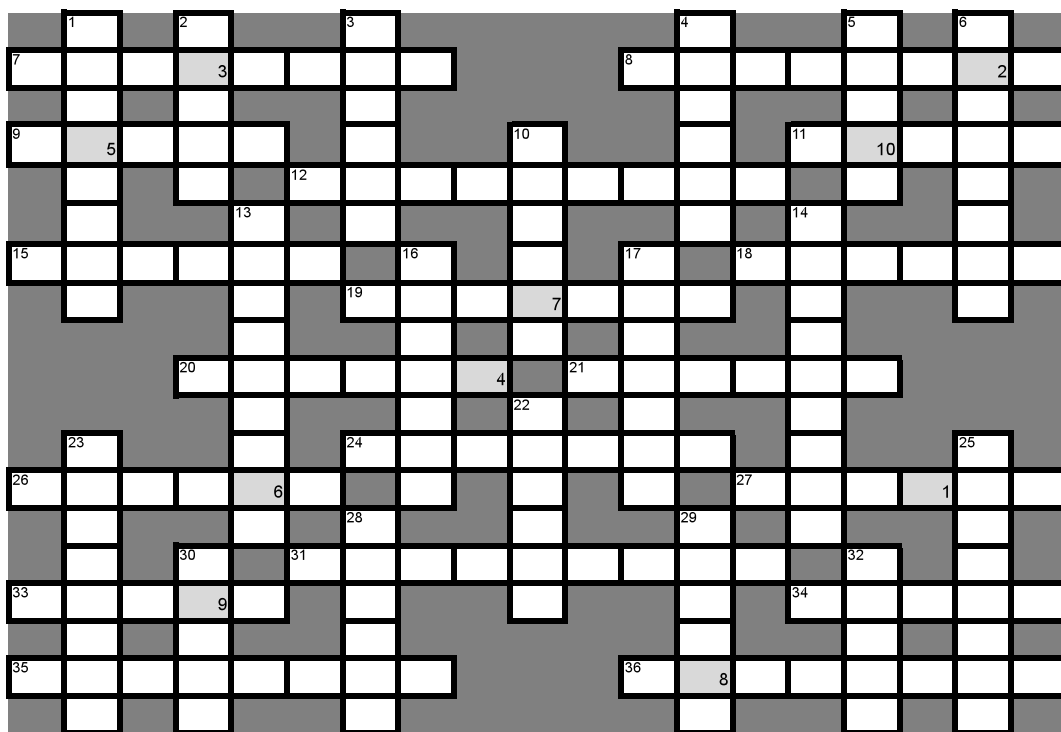
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ  
LĒKTUVU arba LAIVU

**905•271•8781**

**PETRAS ŠTURMAS**

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

## Kryžiažodis nr. 15



1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

**KLAUSIMAI.** 1. Avienos gabaliukų, suvertų ant iešmo, kepsnys. 2. Lietuvos valiuta. 3. Japoniška vyšnia. 4. Į gandrą panašus, bet smulkesnis paukštis. 5. Smulkus, šoklus vabzdys parazitas. 6. Iš audeklo padarytas laikinas būstas. 7. Tas, kuris daug gali, milžinas. 8. Papuošalas, nešiojamas ant kaklo. 9. Žemas moterų ar vaikų balsas. 10. Tas, kuris gero skonio, gardus. 11. Estijos gyventojas. 12. Sąstatas iš geležinkelio vagonų ir lokomotyvo. 13. Indas ar batai virti. 14. Apdorotas stiklas ar metalas vaizdui atspindėti. 15. "Vakarinė" trumpiau. 16. Kietas, tvirtas ir plastiškas elementas, kuris gerai atspindi šviesą (blizga), yra labai laidus elektrai ir šilumai. 17. Vieta po beržu. 18. Pasakos personažas, kuriai tenka dirbti nešvarius darbus ir yra skriaudžiama našlaitė. 19. Dirbtiniai galvos plaukai, sutvirtinti ant užsimaunamo audinio pagrindo. 20. Baldas, ant kurio valgoma bei rašoma. 21. Galvos apdangalas. 22. Medinis indas (išskobtas stuobrys) kruopoms, sėmenims, kanapėms grūsti. 23. Svarbiausias virškinimo organas – raumeninis maišelis pilve. 24. Prie bato tvirtinama pavažėlė čiuoži ledu. 25. Pripučiamas žaidžiamasis rutulys. 26. Išskėčiamas prietaisas nuo lietaus. 27. Sagtimi susegama juosta. 28. Be skylių, sandari. 29. Pasakojamasis fantastinis kūrinys. 30. Spalva, gaunama sumaišius mėlyną ir geltoną. 31. Prasta, menka literatūra. 32. Gabalinė žemė iš smulkiausių sukibusių dalelių, neretai naudojama keramikoje. 33. Dedamoji priemonė valgiams valgyti. 34. Akmens kalnai. 35. Indelis pipirams laikyti. 36. Žodis ar posakis, atėjęs iš kitos kalbos.

Kryžiažodžio sudarytoja Asta Kundelytė

# TORONTO

## Anapilio žinios

• Lietuvos kankinių šventovėje dabar vasaros metu Mišios aukojamos tikrai 10 v.r. ir Mišiose giesmes gieda visi pamaldų dalyviai.

• Ateinantį sekmadienį, liepos 24, Mišias Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje aukos prel. Edmundas Putrimas.

• Liepos 16, šeštadienį, pakrikštyta Dariaus ir Alicijos (Naruševičiūtės) Bansevicių dukrelė Daiva Janina. Sveikiname naująją krikščionę, jos tėvelius, senelius ir visus gimines bei artimuosius.

• Rugsėjo 28, sekmadienį, Kanados lietuvių katalikų centras kviečia visus mūsų parapijiečius dalyvauti metinėse lietuvių pamaldose Midlande. Kadangi šie metai Lietuvos vyskupų yra paskelbti Dievo Gailestingumo metais ir ta proga lietuvius Kanadoje lanko mūsų šventoves jau aplankęs iš Vilniaus atgabentas Gailestingą Jėzaus paveikslas, tai visi dar kviečiami į Midland įvyksiančias bendrąsias visų Kanados lietuvių to paveikslo pagerbimo iškilmes. Iškilmes bus pradėdamos lauke prie Kanados kankinių šventovės 2.30 v.p.p. Kryžiaus kelio ėjimu. Išpažinčių šventovėje bus klausoma nuo 2 v.p.p. Iškilmingos Mišios prie Gailestingą Jėzaus paveikslo šventovėje bus 3 v.p.p. Po Mišių bus einama su vėliavomis prie lietuviškojo kryžiaus, pastatyto Lietuvos kankinių garbei, ir maldos ten bus užbaigiamos Lietuvos himnu. Autobusas tą dieną iškilmes išvažiuos iš Hamiltono 10.45 v.r. ir sustos paimiti maldininkų prie Priskėlimo šventovės Toronte 11.45 v.r. Norintieji važiuoti autobusu prašomi kuo greičiau registruotis pas Reginą Choromanskytę tel. 905 527-6440 arba Priskėlimo parapijoje tel. 416 533-0621. Kaina keleiviui – \$15.

• Mūsų parapijos šventė, Lietuvos kankinių atlydai, bus rugsėjo 25, sekmadienį. Prašome tą dieną pasižymėti savo kalendoriuose ir ruošti dalyvauti.

• Primename į šventove Mišioms atėjusiems sunkiai vaikščiojantiems ir juos atvedusiems palydovams, kad jie visi gali pasinaudoti šventovėje jau seniai tam paskirtu ir pažymėtu pirmuoju klauptasuočiu prie šoninio Aušros Vartų Marijos altoriaus. Visiems ten esantiems Švč. Sakramentas yra atnešamas į vietą.

• Mišios liepos 24, sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Bronių Znotiną; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, liepos 24, sekmadienį, 10 v.r. už a.a. konsulą Harį Lapą; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, liepos 23, šeštadienį, 3 v.p.p. aukotojo intencija.

**Prisimintina**, kad š.m. liepos 17 d. suėjo 78 metai nuo Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą ir jų žūties Vokietijos Soldino miške. Lietuviškuose kalendoriuose vertėtų šią dieną pažymėti, ką yra padaręs Toronto Priskėlimo kredito kooperatyvas. Diena yra žymėtina.

**Kred. koop. PARAMA bus uždarytas** šeštadienį, liepos 30 ir pirmadienį, rugsėjo 1.

## Priskėlimo parapijos žinios

• “Kretingos” stovyklos žinios: šią savaitę prasidėjo lietuviškai kalbančiųjų stovykla. Oras puikus – visi džiaugiasi gamta, atnaujinta aplinka ir naujai įvestu miesto vandeniu. Dar yra likusių tuščių vietų šeimų stovykloje, kuri veiks nuo liepos 31 d. iki rugsėjo 6 d. Laukiame jaunų šeimų prisidėti prie esančių sąrašo. Linkime saugių ir Dievo palaimos pilnų atostogų stovyklautojams ir visiems vadovams.

• Šių metų angliškai kalbančiųjų stovyklos vadovų sąrašas: Larissa, Nadine ir Andrea Chomyc, Alana Colgan, Kelly, Vicky ir Valerie Gerlings, Alexis Kartavičius, Andrea Klevinas, Lina Kuliavaitė, Lainey Oleka, Kristina Pabedinskaitė, Diana Pečiulytė, Emily Pike, Natalija Šiaučius, Tavia Steer, Audra Stončius, Samantha Stončius, Claudia Wiese, Lydia Žemaitis, Jonė Zitkevičiūtė, Max Batūra, Jonas ir Vilius Butauskas, Adam Čepas, Adomas Grybas, Ned Gudinskas, Julius Lithuania, Kristian Gutauskas, Matas ir Mickey Jaglowitz, Lina Pilipaitis, Tomas Pylypiv, Peter Raley, Darius Šablinskas, Tomas Šiaučius, Tomas Slapšys, Andrew Stankus, Justin Strumila, Justin Turuta, Anton Wasowicz, P. Marytė, Liudas Kuliavas, Ben Cotreau, Alan Žemaitis, Derek Baliva, Hannah Cotreau, Christina Wiese. Stovyklos štabas – virtuvės: Edie Houle, Jan Žemaitis, Carole Ann Simanavičius, Jackie Oleka, Renata Butauskas, Renata Gerlings, Sandy ir Damian McCullough, Lydia Knorr; švaros prižiūrėtojai: Ray Valadka, Lina Valker, Birutė Briand, Šarūnė Leskauskienė, Al Slapšys, Kevin McLean; naktinis sargas Renatas Minkštimas; gailestingos seserys: Rasa Chomyc (1-mą sav.), Judita Gabrielė (2-trą sav.). Per šv. Oną, liepos 26 d., Toronto arkivyskupas Tomas Collins apsilankys “Kretingos” stovykloje.

• Reiškiamame užuojautą artimiesiems, išlydėjus į amžinybę a.a. Leoną Baziliauską, 79 m. amžiaus. Paliko žmoną Ireną, dukrą Aušrą, sūnus Andrių ir Arą bei Lietuvoje brolių Jeronimą.

• Mišios sekmadienį liepos 24: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Danutę Riaubaitę-Zielinuską; 11 v.r. už Jašinskių šeimos mirusius (L. Stulginskienė), už a.a. Eleną Simaitienę, už a.a. Vincą ir Ireną Ignaičius.

## AUKOS

**Tėviškės žiburių leidėjai** – Kanados liet. katalikų kultūros draugija “Žiburiai” – dėkoja Kanados lietuvių fondui už \$7,500 metinę paramą leidybai.

**Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojai:** \$400 – M. ir R. Cherry (a.a. Veronikos ir Povilo Dunderų atminimui); \$100 – E. Kazlauskienė.

**A.a. Liudos Gvildienės-Yčienės** atminimui D. Zakarevičienė *Tėviškės žiburiams* aukojai \$50.

**A.a. Algirdo Ciplijausko** atminimui D. Zakarevičienė *Tėviškės žiburiams* aukojai \$50.

## Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, liepos 24 – pamaldos 11.15 val. ryto.

• Pamaldų liepos 31 d. nebus.

• Pamaldos rugpjūčio mėnesį vyks 14 ir 28 d.d., 11.15 v. ryto, kurias ves vargonininkas Petras Šturmas.

• Pamaldų rugpjūčio 7 d. ir 21 d. nebus.

• Pamaldų nebus – rugsėjo 4 d., t.y. Darbo dienos savaitgalį.

• Pradedant pamaldomis su Šv. Komunija, rugsėjo 11 d., 11.15 v. ryto grįžtame į normalią pamaldų tvarką.

## Lietuvių Namų žinios

• Ateinantį sekmadienį LN pietūs vyks bare “Lokys”, kviečiame apsilankyti. Gauta nauja siunta 6 rūšių šviežio lietuviško alaus. Jo mėgėjus kviečiame apsilankyti bare ir paragauti.

• Ieškome barmenų ir virėjų. Teirautis tel. 416 532-3311.

• LN valdybos posėdis įvyko liepos 18 d., 7 v.v. LN posėdžių kambaryje.

*Tėviškės žiburių* paskutinis numeris prieš atostogas išleidžiamas liepos 26 d. Administracija ir redakcija uždaryta nuo liepos 27 d. iki rugsėjo 17 d. Po atostogų TŽ išeis rugsėjo 23.

**Eesti Elu**, Toronte leidžiamas estų savaitraštis (2011.07.08) rašo, kad Centro ir Rytų Europos taryba Kanadoje, atstovaujanti 4 mln. Europos kilmės kanadiečių, paskelbė programą minėti “Juodojo kaspino dieną” š.m. rugsėjo 23. Specialios pamaldos numatomos Toronte, Vankuveryje, Edmontone, Vinipege, Otavoje ir Montrealyje. Toronte minėjimo pamaldos bus St. Maximilian Kolbe šventovėje, Mississaugoje.

## Minint 100-ąsias Mikalojaus Konstantino Čiurlionio mirties metines,

Lietuvos ambasada Kanadoje, kartu su Kanados lietuvių bendruomene kviečia apsilankyti M.K. Čiurlionio tapybos darbų reprodukcijų parodoje Anapilio sodyboje. Parodos rengėjai – Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerija, Valstybinis M.K. Čiurlionio dailės muziejus. **PARODA VEIKS: sekmadienį, liepos 24, nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p.; trečiadienį, liepos 20, nuo 3 v.p.p. iki 7 v.v.**

*LR amb./KLB inf.*

**ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).**

**LANDSCAPING. Žolės pjovimas, velėnos dėjimas, krūmų ir medžių apkarpymas ir pjovimas. Gėlių sodinimas. Pavasario ir rudens aplinkos sutvarkymas. Skambinti VALDUI 416 909-2464 (cell).**

**PATYRĘS MEISTRAS (galiomos rekomendacijos) gali padaryti įvairius medžio darbus: atnaujinti duris, langus, baldus, dažyti ir atlikti kitus remonto darbus. Skambinti Kazimierui 416 626-5852.**

# MONTREALQUE

## Šv. Kazimiero parapija



Montrealietė, Šv. Kazimiero parapijos parapijietė, Anne Kreivienė, buvusi Šv. Elzbietos draugijos pirmininkė, atšventė 106 metų gimtadienį liepos 5 d. Aplankė (iš k.) buvusi Šv. Elzbietos dr-jos pirmininkė Albina Astrauskienė, buvusi pirmininkė Julie Bernotienė ir dabartinė pirmininkė Antoinette Brilvičienė  
Ntr. dukters Carol Gražienės

**ADAMONIS CASTELLI INSURANCES**  
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.  
1001 SHERBROOKE STE., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3  
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981  
Joana Adamonis A.I.B.

# LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

**SVEIKINAME šimtametę Šv. Onos draugiją, kuri gerų darbų pavyzdžius, religines bei tautines idėjas patoviai iš Montrealio skleidė visiems lietuviams. Kad neužgestų tie šviesūs žiburėliai – nuoširdžiai linki Jums “Tėviškės žiburių” leidėjai ir darbuotojai**

## Slaugos namų žinios

• **A.a. Annos Langas** atminimui aukojai: \$100 – L. Draudvila, J.K. Borek, A.P. Girdvainis, A. Broadhurst; \$75 – H. Povilaitis, E. Kasiulis; \$60 – V. Stanaitis; \$50 – M. Petryla, K. Dambaras-Janowicz, R.R. Cleverdon, G.A. Tarvydas, I. Tarvydas, E. Bartminas, I. Kymantienė; \$40 – B.T. Stanuliai; \$30 – A. Sukauskas, I. Fitzpatrick, A. Kasiulytė, R. Laučius; \$25 – B. Gehring; \$20 – J. Cain, A.H. Povilaitis, G.F. Šiaučius, A. Krasauskas, A.V. Bublelis, A.G. Povilaitis, M.G. Pamataitis; \$10 – I.F. Meyn.

• **A.a. Broniaus Saulėno** atminimui aukojai: \$200 – D. Alley; \$100 – A. Baltakys, B. Kasperavičienė; \$50 – M. Marcis, A. Abromaitis, V.I. Radžiūnas, A. Ledienė ir S. Danaitienė, S. Sinkevičienė; \$45 – M.A. Kušlikis; \$25 – M.S. Bušinskai, T. Kasperavičius, V. Vingelis, V. B. White; \$20 – R. Ročys, D. Danaitis ir D. Stacey, S.J. Andruliais, V.R. Tiriliai, R.V. Sriubiškis, R.M. Dornfeld.

• **A.a. Juozo Stravinsko** atminimui aukojai: \$100 – N.A. Baneliai, E. Bersėnienė, M.A. Zaleskiai, G. Valaitis, A. Baltakys, V.R. Bersėnai, O. Girdauskienė; \$50 – R.G. Paulioniai, G. Stankus, A.E. Jonikas, P. Dalinda, R. Girdauskas, I. Poškus, Laparskių šeima, E.R. Girdauskai, D. Radzevičienė, R. Girdauskaitė; \$40 – V.A. Vaitonai, G. Laurinaitis, E. Bočkienė, N.A. Benotai; \$30 – J. Vingelienė, V.K. Gapučiai, D.E. Gaputis, A. Skilandžiūnas; \$25 – R.A. Ulba, G. Budra, B. Čepaitienė, dr. J. ir E. Čuplinskai, R.A. Čygai, D. Danaitis ir D. Stacey, J.G. Jaseliūnai, S.M. Bušinskai, I. Paškauskas, A.L. Širvinskai, D.R. Pranaitis, A. Abromaitis, S. Aušrotienė, N. A. Simonavičius, E. Simonavičius; \$20 – D. Petersonaitė ir S. Petersonienė, A.M. Janeliūnas, V.J. Laurinavičius, V.N. Tamulaičiai, A. Zarembaitė, Y. Tomasic; \$10 – R. Šyvokas.

• **A.a. Irenos Nacevičienės** atminimui aukojai: \$250 – M.A. Zaleskiai; \$100 – M.J. Zubrickai; \$75 – B. Jacka; \$50 – P. Dalinda, I.V. Radžiūnai, T. Zaleskienė, B.A. Matulaičiai; \$40 – S. Sabadin, R. Stravinskaitė, S. Ramanauskas; \$30 – D. Zakarevičienė; \$25 – S. Aušrotienė, L. Murray, S. Styrienė; \$20 – O. Rimkienė, V.V. Paškai, J. Vanagienė, Z.J. Klevinai, G. Šiaučius, J. Synos, V. Jonaitis, I. Turūtienė, S.J. Andruliais, I. Paškauskas, R.M. Jaglowitz, A. Lemėžis, R.D. Turūta, G. Stankus, E.J. Putrimas, G.D. Rocca, V. Skukauskas, R. Celejewski, T. Tarvydas; \$10 – L. Murauskienė, J. Vingelienė.

Taip pat slaugos namams \$100 aukojai Toronto ateitininkai. Kadangi lietuvių slaugos namai “Labdara” nėra pelno siekianti organizacija, kiekvienas doleris yra mielai priimamas ir vertinamas. Nuoširdus ačiū visiems už dosnumą. **Inf.**